IMT Nuremberg Archives

H – 2537

International Court of Justice

H2537 - 0002

110

N.R.C. 17/5 '42 N 225

Amtlich wird mitgeteilt.
Die Todesurteile, die die Deutschen Kriegsgerichte dieser Tage gegen eine Gruppe Saboteure gegen die Sicherheit der besetzenden Macht haben fällen müssen und die inzwischen vollzogen worden sind, haben eine Sprache gesprochen, die nicht missverstanden werden kann.
Der Verlauf des Prozesses lieferte die eindeutigen Beweise, dass die unverantwortlichen aufreizenden Parolen von jenseits des Kanals in einem bestimmten kleinen Teil der Bevölkerung noch immer willige Werkzeuge finden, die in ihrer grenzenlosen Verblendung nicht zurückschrecken vor Umtrieben, durch welche sie logischerweise in Konflikt kommen müssen mit den Besatztungsautoritäten.
Da alle Mahnungen und Warnungen offenbar nicht geholfen haben, hat die besetzende Macht sich nun gezwungen gesehen, die nötigen Vorsorgsmassnahmen gegen eine Wiederholung solcher Komplotte zu treffen.
460 Personen, die früher im öffentlichen Leben standen und von denen anzunehmen ist, dass sie mit den Anstiften dieser gegen die besetzende Macht gerichteten Umtriebe sympathisieren, sind als Geisel in Haft genommen.
Es geht kaum ein Tag vorbei, an dem nicht in Schimpfkanonaden durch den Londoner Sender an die Adresse von Niederländern und Deutschen in den besetzten Gebieten Bedrohungen mit dem Tode gerichtet werden.
Elemente, die es wagen sollten sich in verblendeter Unbesonnenheit zu Handlangern dieser selber in sicherem Abstand lebenden volksfeindlichen Elemente herzugeben, müssen wissen, dass sie nicht allein mit ihrem eigenen Leben sondern auch mit dem Leben dieser Geisel ein ruchloses Spiel spielen, dessen Ablauf für jeden einigermassen Einsichtigen nicht bezweifelbar sein kann.
Wenn es durch die Umtriebe der Emigrantenclique in London zu Gewalttaten gegen Niederländer und Deutsche in den besetzten niederländischen Gebieten kommen sollte und Ruhe und Ordnung gestört werden sollten, dann stehen diese Geisel mit ihrem Leben dafür ein.

INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL
NURNBERG, GERMANY
Seyss-Inquart Exhibit 109
Filed July 3, 1946

H2537 – 0003

OCHTENDBLAD A

ABONNEMENT
ƒ 2.10 per maand; buiten Rotterdam, Den Haag en omgeving 25 cent extra.
Dit nummer bestaat uit 6 bladzijden

NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURANT

Directeur: Mr. H. DE BLOEME.
Uitgave: Nieuwe Rotterdamsche Courant N.V. Witte de Withstraat 73 te Rotterdam. K 2075 Postrekening R'dam No. 40 — Den Haag No. 3753. Postbus No. 824. — Tel.-Adres: NIJGH R'dam.

Zondag 17 Mei 1942
89ste JAARGANG No. 225

Hoofdredacteur: Mr. J. HUIJTS (Rotterdam.)
Telefoon Rotterdam 35453 (3 lijnen), van 18.30 tot 8.30. Binnenland 35454: Expeditie 35455: Stenografen 38008. Zondags tot 11 uur 35455. Den Haag 116220 - A'dam 33050.

DE VERDUISTERING

Zonsopgang	17 Mei	5 uur 46 min.
Zonsondergang	17 Mei	21 uur 31 min.
Zonsopgang	18 Mei	5 uur 45 min.
Zonsondergang	18 Mei	21 uur 33 min.
Maansopgang	17 Mei	7 uur 35 min.
Maansondergang	17 Mei	23 uur 25 min.
Maansopgang	18 Mei	8 uur 18 min.

Eerste kwartier 23 Mei; volle maan 30 Mei.

BEKENDMAKING

Het bureau van den bevelhebber der weermacht in Nederland maakt bekend:

Den 15 den Mei zijn ruim 2000 vroegere Nederlandsche beroepsofficieren en aspirant-officieren weer in Duitsche krijgsgevangenschap gebracht. Aan de betrokkenen is daarbij de volgende motiveering bekend gemaakt:

De Führer van het Duitsche rijk heeft in aansluiting aan de capitulatie van de Nederlandsche weermacht in Mei 1940 bevolen, dat zij, die tot deze weermacht behoorden, niet meer als krijgsgevangenen behandeld zouden worden, doch vrijgelaten. Dit geschiedde in de veronderstelling, dat zij het daarin liggende vertrouwen waardig zouden toonen. Misbruik makende van het loyale karakter van dezen maatregel hebben leden van de voormalige Nederlandsche weermacht den laatsten tijd in belangrijke mate deel genomen aan allerlei vijandige handelingen tegen Duitschland. Onder hen bevond zich een aanmerkelijk aantal vroegere officieren en aspirant-officieren. Deze hebben daarmee tegelijk, voor zoover zij destijds op eerewoord werden vrijgelaten, hun eerewoord gebroken.

Het oppercommando van de Duitsche weermacht ziet zich daardoor gedwongen de vrijlating der vroegere Nederlandsche beroepsofficieren en aspirant-officieren ongedaan te maken en hen weer in verzekerde bewaring te stellen. Deze maatregel treedt onmiddellijk in werking.

Daardoor worden zij weer in vollen omvang onder de voor krijgsgevangenen geldende bevelen en voorschriften gesteld en in het bijzonder onder de voor krijgsgevangenen gebruikelijke beperkingen der persoonlijke vrijheid."

Deze redenen voor de getroffen maatregelen worden bij dezen ter kennis van het Nederlandsche volk gebracht.

Bovendien gebruikt de bevelhebber der weermacht in Nederland dezen noodzakelijk geworden maatregel als aanleiding om er opnieuw en met nadruk op te wijzen, dat elke poging tot verzet tegen de bezettende macht meedoogenloos wordt onderdrukt.

Indien in de toekomst mocht blijken, dat leden van de voormalige Nederlandsche weermacht deel hebben aan vijandelijke handelingen tegen Duitschland, dan zou de thans getroffen maatregel uitgebreid moeten worden tot de vroegere reserve-officieren en beroepsonderofficieren van de voormalige Nederlandsche weermacht.

De toekomstige positie van het Fransche eiland Martinique

Kabinetszitting te Vichy onder voorzitterschap van Pétain

Onze correspondent te Berlijn telefoneerde ons gisteravond:

Te Vichy wordt vandaag een, naar het schijnt, belangrijke kabinetszitting gehouden welke ditmaal, in tegenstelling tot den gebruikelijken gang van zaken door den staatschef Pétain persoonlijk wordt voorgezeten. Daar maarschalk Pétain de rechten van chef van de regeering op Laval heeft overgedragen is het in dit geval dus zonder meer duidelijk, dat in de huidige zitting belangrijke beslissingen moeten worden genomen, op welker karakter ook de nadruk wordt gelegd door de omstandigheid, dat Laval gisteren te Parijs vertoefde en daar met toonaangevende politieke personen besprekingen heeft gevoerd.

Het betreft hier ongetwijfeld de aangelegenheid Martinique ten aanzien waarvan, zooals bekend, dezer dagen tusschen de Amerikaansche en de Fransche opvattingen een compromis is bereikt, of beter gezegd niet tusschen de Fransche en Amerikaansche maar tusschen die van den plaatselijken bevelhebber admiraal Robert en den chef van een Amerikaansche marine-delegatie. De Amerikanen zullen voor zoover men hier weet niet het geheele eiland, bezetten maar een vergaande controle krijgen, in het bijzonder over de oorlogshaven. Voorts is gegarandeerd dat de op reede voor anker liggende oorlogsschepen, waaronder de Béarn en de Jeanne d'Arc voor den duur van den oorlog zullen worden gedemobiliseerd. De plaatselijke bevelhebber heeft deze voorwaarden aangenomen en daartegenover de toezegging gekregen, dat de Fransche souvereiniteit over het eiland behouden blijft en dat de zich op Fort de France bevindende goudvoorraad niet wordt aangetast.

In hoeverre deze regeling met de idee van de Fransche souvereiniteit over het koloniale rijk te verenigen is, is een aangelegenheid welke men te Vichy moet beoordeelen. De Fransche regeering heeft klaarblijkelijk tot het laatste oogenblik geweigerd de eigenaardige overeenkomsten inzake Martinique te sanctionneeren. Veel pleit er voor, dat er te Vichy kringen zijn die argumenteeren, dat wat ook maar bij de onderhandelingen over Martinique kon worden bereikt, bereikt is, gezien de overmacht. Immers indien admiraal Robert het Amerikaansche voorstel niet zou hebben aangenomen ware het voor de Vereenigde Staten geen moeilijk militair probleem geweest het eiland en de oorlogshaven met geweld te bemachtigen en op deze wijze eventueel drie bruikbare moderne oorlogsbodems in handen te krijgen. Het is dus beter de Fransche souvereiniteit te bewaren en de oorlogsschepen voor den oorlog te neutraliseeren.

In de komende uren moet blijken, welke houding men van Fransche officieele zijde ten opzichte der gebeurtenissen om Martinique aanneemt en tevens hoe, mede als gevolg van deze gebeurtenissen, de nieuwe Fransche regeering zich de practische samenwerking met Duitschland voorstelt.

Frankrijk onder zekere voorwaarden tot overleg bereid

Laval heeft aan de pers den inhoud van de op 9 Mei door admiraal Hoover aan admiraal Robert overhandigde nota medegedeeld Bovendien heeft hij ook den inhoud van het op 13 Mei langs diplomatieken weg overhandigde Fransche antwoord medegedeeld.

In dit antwoord wordt er aan herinnerd, dat in October 1940 een overeenkomst tot stand is gekomen, waarbij de bijzondere status van de Fransche bezittingen in Amerika werd vastgelegd.

De thans ingediende eischen, zoo wordt in de Fransche nota gezegd, vormen de ernstigste schending van de Fransche souvereiniteit over de Antillen en admiraal Hoover heeft verklaard, dat, wanneer zij niet zouden worden aangenomen, de Amerikaansche regeering deze souvereiniteit niet meer zou garandeeren.

In de nota wordt verder vastgesteld, dat de Fransche regeering haar verplichtingen steeds is nagekomen en haar houding niet heeft veranderd. De Amerikaansche regeering, zoo wordt verder in de nota gezegd, heeft dood aan admiraal Robert niet toe te staan over zijn bestuur aan de Fransche autoriteiten, waarvan hij uitsluitend afhankelijk is en uit wier handen hij zijn machtsbevoegdheden ontvangt, rapport uit te brengen, een eisch ingediend, die de Fransche regeering verplicht is van de hand te wijzen.

Verder wordt er in de nota opnieuw den nadruk op gelegd, dat de Fransche regeering nooit de verantwoordelijkheid voor een handeling op zich zal nemen, welke afbreuk zou kunnen doen aan de betrekkingen met het Amerikaansche volk.

In het vijftiende punt van de nota wordt verklaard, dat de Fransche regeering genegen is door bemiddeling van admiraal Robert alle voorstellen in overweging te nemen en te behandelen, die bij een in achtnemen van de souvereiniteit en de neutraliteit van Frankrijk zouden kunnen worden gedaan om den status van de Fransche bezittingen op het Westelijke halfrond te veranderen; de Fransche regeering zal aan de Amerikaansche regeering iedere garantie met betrekking tot de demobilisatie van de oorlogs- en koopvaardijschepen geven, waarbij duidelijk wordt vastgesteld, dat deze in geen geval door de Vereenigde Staten gebruikt kunnen worden.

Naderhand heeft Laval de volgende aanvullende verklaring afgelegd:

1. Frankrijk zal in geen geval, wat er ook moge gebeuren, afstand doen van een of ander deel van zijn souvereine rechten op de Antillen.

2. De Fransche oorlogs- en koopvaardijschepen, die zich op het oogenblik in de haven der Antillen bevinden, zullen in geen geval in de handen van een of andere buitenlandsche mogendheid, met inbegrip van de Vereenigde Staten, vallen.

3. Admiraal Robert handelt namens de Fransche regeering en in overeenstemming met deze. Geen beslissing wordt genomen, zonder dat de Fransche regeering admiraal Robert haar toestemming heeft gegeven. die haar erkende vertegenwoordiger is op de Antillen.

Geallieerde luchtvaartconferentie te Ottawa

S.P.T. meldt uit Ottawa:

Hier zal op 19 Mei a.s. onder voorzitterschap van den Canadeeschen minister van luchtvaart, Power, een geallieerde luchtvaartconferentie worden gehouden, waaraan de vertegenwoordigers van 16 landen zullen deelnemen. Waarschijnlijk zullen bij deze gelegenheid overeenkomsten worden gesloten aangaande luchtverbindingen tusschen Canada, Australië en Nieuw-Zeeland.

Ter gelegenheid van de debatten over de overneming van de regeering van de Amerikaansche civiele luchtvaart, zoo verneemt S.P.T uit Washington, heeft de president gisteren ter persconferentie verklaard, dat Amerika alle toestellen hoodig heeft van alle soort en afmeting benevens iedereen, die een stuurknuppel kan hanteeren.

THAILAND KRIJGT EEN ANDERE HOOFDSTAD.

Naar men verneemt, aldus het D.N.B., heeft de regeering van Thailand besloten, den zetel der hoofdstad Bangkok te verplaatsen naar Soeraboeri. De verplaatsing van de hoofdstad moet in 1945 voltooid zijn. Bangkok zal het handelscentrum blijven.

(Soeraboeri ligt 175 km ten Noord-Oosten van Bangkok en is een Boedhistische stad.)

KERTSJ IN DUITSCHE HANDEN

Boven: Kolonel-generaal Von Manstein, commandant van het Duitsche leger, dat den aanval op Kertsj heeft uitgevoerd, en kolonel-generaal Von Richthofen leiden op hun commandopost den aanval op het schiereiland van Kertsj.
Beneden: Bij de gevechten komen honderden Duitsche kanonnen in actie.
(Foto's Hofmann-Stapf-PK Hortec en P.B.Z.-v. Eyden-P.K. Kirsche)

Sowjetaanvallen bij Charkow duren voort

Het opperbevel van de Duitsche weermacht maakte gisteren, behoudens een herhaling van het extra bericht omtrent de inneming van Kertsj, bekend:

In het gebied van Charkow zette de vijand zijn aanvallen voort. Deze werden tijdens harden strijd afgeslagen. Eigen tegenaanvallen leverden succes op. De vijand verloor tot nu toe 180 pantserwagens.

In Lapland sloegen Duitsche en Finsche troepen tijdens moeilijke gevechten in de bosschen den vijand achteruit en vernietigden een gevechtsgroep die van haar verbindingen was afgesneden.

Aan het Moermansk-front hebben Duitsche troepen in den tijd van 26 April tot 13 Mei talrijke aanvallen van numeriek sterkere vijandelijke strijdkrachten afgeslagen en omsingelingspogingen verijdeld. Hierbij verloor de vijand behalve talrijke gevangenen meer dan 8000 dooden en talrijk oorlogsmateriaal. Onder den druk van deze zware verliezen heeft hij zijn aanvallen gestaakt en zich op zijn aanvankelijke stellingen teruggetrokken.

In de baai van Kola heeft de luchtmacht een vijandelijk transportschip van 8000 brt. vernietigd. Een ander groot koopvaardijschip werd door bomtreffers beschadigd.

In de Middellandsche Zee hebben Duitsche duikbooten van een formatie duikbootjagers een Britsch bewakingsvaartuig en een begeleidend vaartuig tot zinken gebracht.

Het bombardement van de vliegvelden op Malta werd voortgezet.

Voor de Nederlandsche kust hebben patrouillevaartuigen tijdens een Britschen luchtaanval op een Duitsch konvooi vijf van de acht aanvallende bommenwerpers neergeschoten. Bovendien werden in het Kanaal en aan de Nederlandsche kust een Britsche bommenwerper en een jachtvliegtuig door mijnvegers, twee bommenwerpers door artillerie der marine, neergeschoten. Een eigen mijnveger en een patrouillevaartuig werden tijdens deze gevechten zwaar beschadigd.

Zwakke luchtkrachten van de Britsche luchtmacht werden in den afgeloopen nacht boven de Duitsche Bocht en aan de Deensche Westkust waargenomen. Nachtjagers en luchtdoelartillerie brachten drie bijnvegers twee Britsche bommenwerpers ten val.

Kapitein Lent behaalde in den nacht van 15 op 16 Mei zijn 30ste nachtelijke overwinning met een nachtjager.

Kol.-gen. Von Manstein

Commandant van de troepen op het schiereiland Kertsj

Onze correspondent te Berlijn telefoneerde ons gisteravond:

Naar in Berlijnsche militaire kringen Duitsche troepen op het schiereiland Kertsj onder bevel van kolonelgeneraal Von Manstein, de vroegere chef van den staf van generaal-veldmaarschalk von Rundstedt.

De hulp voor de Sowjetunie

Naar de Britsche berichtendienst meldt, zullen in de eerstkomende zitting van het Lagerhuis verscheidene vragen worden gesteld aangaande het voornemen, de betrekkingen tot de Sowjetunie nog te verstevigen. Volgens deze bron heeft het Lagerhuis kennis genomen van de erkentelijkheid, welke de Sowjetunie jegens Groot Britannië en de Vereenigde Staten heeft geuit, in het bijzonder wat betreft de hulp van beide landen in den vorm van oorlosmateriaal en van Engeland in den vorm van luchtaanvallen. Hoewel de Britsche erkentelijkheid voor de oorlogsinspanning van de Sowjetunie welicht haar hoogste punt heeft bereikt, zou toch in de jongste uitingen van de zijde van de Sowjetunie de hoop tot uiting zijn gebracht, dat in den kortst mogelijken tijd nog engere betrekkingen tusschen de Sowjetunie, Groot Britannië en de Vereenigde Staten tot stand worden gebracht.

Herhaalde hevige aanvallen op Malta

In zijn weermachtsbericht no. 714 maakt het Italiaansche opperbevel het volgende bekend:

Onze luchtformaties hebben in de Cyrenaica doeltreffend vijandelijke concentraties voertuigen aangevallen. Een nachtelijk bombardement werd ondernomen op Bengazi door Britsche vliegtuigen, waarvan één werd neergehaald. Hevige aanvallen werden herhaaldelijk door vliegtuigen van de spil ondernomen op vliegvelden van Malta.

Italiaansche jagers, die de bommenwerpers beschermden, verdreven een groote formatie Spitfires en haalden er vier van omlaag, Twee andere Engelsche toestellen werden door Duitsche jagers vernield. Een van onze machines is niet teruggekeerd.

Een van onze torpedobooten, onder bevel van den korvettenkapitein Francesco Acton, die een konvooi in de Middellandsche Zee vergezelde, heeft een vijandelijke duikboot tot zinken gebracht.

Japansche exploitatie van Nederlandsch-Indië

Java de meest geschikte suikerleverancier

De Japansche handelsautoriteiten zullen twee suikerraffinaderijen op Formosa sluiten, ten einde zich geheel in te stellen op den invoer van suiker uit Java en de Philippijnen. Bij technisch onderzoek is n.l. komen vast te staan, dat de Japan gevestigde suikerfabrieken over de meest moderne installaties beschikken en daardoor Java meer geschikt is als centrum voor de suikerindustrie in de Groot-Aziatische ruimte te worden aangewezen, dan andere gebiedsdeelen in Azië. Formosa wil men meer en meer voor de rijstcultures reserveeren.

De industrialisatie overtreft de Japansche verwachtingen

De Japansche technische commissie, belast met het onderzoek naar den stand van de industrialisatie in de bezette Nederlandsch-Indische gebieden, heeft in een rapport mededeeleing gedaan, dat de industrialisatie in Nederlandsch-Indië en in het bijzonder ook op Sumatra, in een verder stadium verkeerde, dan men aanvankelijk had verwacht. In het bijzonder hebben de Nederlandsche ingenieurs en technici vruchtdragend werk verricht, vooral op het gebied van de productie van electriciteit, in het bijzonder in de omstreken van Medan.

Door de ontwikkeling van het electriciteitswezen is de verdere industrialisatie van deze gebieden verzekerd. De Japansche autoriteiten hebben een aantal Nederlandsche ingenieurs en technici in dienst gehouden voor de verdere uitbreiding van de technische installaties.

(Europapress).

Ned.-Indische banken heropend

De in Ned.-Indië gevestigde Nederlandsche koloniale bankinstellingen, die na de bezetting door de Japansche troepen haar loketten moesten sluiten, hebben door een verordening van de bezettingsautoriteiten op 29 April j.l. haar werkzaamheden hervat. Hoewel deze instellingen, die thans onder Japansch toezicht zijn gesteld, in haar bewegingsvrijheid aanmerkelijk zijn beperkt en bovendien door de toegenomen activiteit der Yokohama Specie Bank en Mitsui Honbishi Bank haar vooraanstaande positie hebben verloren, blijft hun toch nog voldoende speelruimte over.

Gebouwen en bedrijf zijn over het algemeen intact gebleven.

Luc van Dam wint van den Belg Gaston Kinsabel

Meer dan 3000 kijkers vulden de grooste zaal van het Concertgebouw — onder tromks fanfaregeschal — tot op de laatste plaats. Het werd een fel begin ter inleiding van de hoofdpartij. Eerst boksten de Rotterdammer B. de Reus en de Belg F. van Vré. In de 5de ronde moest de Reus wegens een bloedende wonde boven zijn oog den strijd staken. De jury verklaarde de partij toen tot veler verbazing onbesliste.

Toen volgden twee spectaculaire minuten. De Amsterdammer Caldenhoven werd nog voor de eerste ronde van zijn partij tegen Arnold Lagrand, Rotterdam (vedergewicht-kampioen van Nederland) teneinde was, knocked out geslagen, waarbij een bloedende neuswonde hem zeer hinderde.

Daarop volgde de hoofdpartij tusschen Luc van Dam (Rotterdam) en Gaston Kinsabel (België) .Ook deze partij bracht een teleurstelling. Niet wat van Dam betreft, die van meet af aan uitstekend, snel en wel berekend boksen liet zien, maar van den te langzamen, veel zwakkeren Belg, die reeds bij de verkenning in de eerste ronde in gevaar kwam en in de tweede na een fel offensief van van Dam eerst tweemaal met harde rechtschen op de kin bijna, en nog voor de ronde afgeloopen was radicaal werd uitgeteld.

Al zeer vroeg was het pauze. De beide resteerende partijen waren van minder beteekenis.

WAARSCHUWING

Officieel wordt medegedeeld:

De doodvonnissen, die de Duitsche Kriegsgerichte dezer dagen tegen een groep samenzweerders tegen de veiligheid van de bezettende macht hebben moeten uitspreken en die intusschen zijn voltrokken, hebben een taal gesproken die niet kan worden misverstaan. Het verloop van het proces leverde de onbubbelzinnige bewijzen op, dat de onverantwoordelijke ophitsende leuzen van de overzijde van het Kanaal in een bepaalde minderheid van de bevolking steeds nog gewillige werktuigen vinden. die in hun grenzenlooze verblinding niet terugschrikken voor kuiperijen. waardoor zij logischerwijze in conflict moeten komen met de bezettingsautoriteiten.

Daar alle vermaningen en waarschuwingen blijkbaar niet geholpen hebben, heeft de bezettende macht zich thans gedwongen gezien de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen tegen een herhaling van soortgelijke complotten te nemen. 460 personen, die vroeger in het openbare leven stonden en van wie aan te nemen is, dat zij met de aanstichters van de tegen de bezettende macht gerichte kuiperijen sympathiseeren, zijn als gijzelaars in arrest gesteld.

Er gaat nauwelijks een dag voorbij, waarop niet in scheldkanonnades van den Londenschen zender bedreigingen met den dood aan het adres van Nederlanders en Duitschers in de bezette Nederlandsche gebieden worden gericht. Elementen, die het zouden wagen zich in verblinde onbezonnenheid tot handlangers te maken van deze zelf op veiligen afstand levende, het volk vijandige elementen, moeten weten, dat zij niet alleen met hun eigen leven, doch ook met het leven van deze gijzelaars een roekeloos spel spelen, waarvan de afloop voor iedereen met eenig inzicht niet twijfelachtig kan zijn. Wanneer het door de kuiperijen van de emigrantenclique te Londen tot gewelddadige handelingen tegen Nederlanders en Duitschers in de bezette Nederlandsche gebieden zou komen en de rust en orde zou worden verstoord, dan staan deze gijzelaars met hun leven hiervoor borg.

Turkije's houding jegens de Sowjetunie

De Turksche minister van buitenlandsche zaken heeft op de laatste zitting van de volkspartij, naar het D.N.B. uit welingelichte bron verneemt, uit voerig mededeeleing gedaan van zijn standpunt ten aanzien van de betrekkingen tusschen Turkije en de Sowjetunie.

Saradjoglu deelde mede, dat de Sowjet-ambassadeur in een onderhoud, dat hij onlangs met hem heeft gehad, gewezen heeft op de hulp die de Sowjetunie tijdens de Kemalistische omwenteling aan Turkije heeft verleend, zoodat, naar de ambassadeur meende, de Sowjetunie thans aanspraak kan maken op de erkentelijkheid van Turkije. In plaats hiervan constateerde men, dat de meerderheid van het Turksche volk zelfs de ineenstorting van de Sowjetunie vurig verlangt.

Het is de politiek van Moskou zelf, aldus de minister, die schuld draagt aan het slechter worden van de betrekkingen tusschen Turkije en de Sowjetunie. Dit heeft hij den ambassadeur duidelijk te verstaan gegeven, tevens heeft hij er geen twijfel over laten bestaan, dat Turkije zich door vermomde dreigementen geenszins laat influenceeren. In dit verband deelde Saradjoglu mede, dat tengevolge van het overloopen van Sowjet-soldaten op Turksch gebied in den laatsten tijd aan de Turksch-Sowjet-Russische grens enkele incidenten zijn voorgevallen. Ook tegen het vliegen over Turksch gebied door Sowjet-vliegtuigen is van Turksche zijde zeer nadrukkelijk geprotesteerd.

Voorts deelde de minister van buitenlandsche zaken mede, dat van Engelsche zijde onlangs het propagandistische bericht is verspreid, als zou een sterke Engelsche vloot Gibraltar hebben verlaten en koers hebben naar het Oostelijke deel van de Middellandsche Zee met de opdracht om in te grijpen, indien Turkije met de spilmogendheden gemeene zaak zou maken tegen de Sowjetunie.

Deze verklaring van den minister van buitenlandsche zaken werd volgens het van welingelichte zijde verstrekte verslag door de afgevaardigden van de volkspartij met geheel gelach ontvangen. Volgens Turksche inlichtingen is n.l. een dergelijke vloot in het geheel niet in de Middellandsche Zee aangekomen en Yokohama Specie Bank en Mitsui Honbishi Bank haar vooraanstaande positie hebben verloren, blijft hun toch nog voldoende speelruimte over.

Gebouwen en bedrijf zijn over het algemeen intact gebleven.

De aardbeving in Ecuador

Omtrent de aardbeving in Ecuador wordt nog gemeld, dat de provincie Esmeraldes bijzonder hevig getroffen is. De schade aan gebouwen wordt op vele millioenen sucrès geschat. Het totale aantal dooden is thans tot 200 gestegen.

Daar tegelijk met de aardbeving ook een zware zeebeving op den Stillen Oceaan is voorgekomen heerscht over het lot van de bewoners der Galapagoseilanden, van wie tot dusver nog niets vernomen is, groote bezorgdheid.

Maandag rookwaar of lekkernijen

Men kan koopen waar men wil

Tabakskaart no. 26 en 27 Cigarettenkaart no. 06

De secretaris-generaal van handel, nijverheid en scheepvaart maakt bekend, dat gedurende het tijdvak van Maandag 18 Mei 1942 tot en met Zaterdag 23 Mei 1942 elk der bonnen no. 26 en 27 van de tabakskaart recht geeft op het koopen van hetzij 20 sigaretten, 5 sigaren, 10 cigarillos of 25 gram tabak, terwijl in hetzelfde tijdvak de bon no. 06 van de sigarettenkaart recht geeft op het koopen van 20 sigaretten. Cigarillos kunnen van sigaren worden onderscheiden, doordat zij een paarse banderolle hebben, terwijl sigaren van een groene banderolle voorzien zijn. Pakjes van 25 gram tabak zijn niet in den handel verkrijgbaar, zoodat degenen, die tabak wenschen te koopen, de bonnen 26 en 27 tezamen ter verkrijging van een pakje tabak à 50 ram dienen in te leveren. Aangezien Zaterdag 23 Mei a.s. opnieuw bonnen geldig zullen worden, mag men door de bonnen 26 en 27 tot 23 Mei te bewaren en deze met de volgende bonnen te combineeren, ook een pakje tabak à 100 gram koopen. De eerstvolgende bon van de cigarettenkaart zal voor het tijdvak van Zaterdag 30 Mei tot en met Zaterdag 6 Juni a.s. worden aangewezen.

Wisselbonnen in café's enz.

Ten behoeve van degenen, die in hotels, café's of restaurants tabaksartikelen wenschen te koopen, zijn wisselbonnen à 1/5 rantsoen ontworpen. De wisselbonnen hebben practisch alleen betrekenis voor den aankoop van sigaren of cigarillos. Op iedereen bon voor 1/5 rantsoen zijn een sigaar of 2 cigarillos verkrijgbaar. Deze bonnen zijn, evenals de wisselbonnen voor boter, vleesch enz. uitsluitend geldig in hotels, café's, restaurants e.d. zoodat men hierop geen tabaksartikelen bij een winkelier mag koopen.

Voorts wordt er nogmaals met nadruk de aandacht op gevestigd, dat men geheel vrij is in de keuze van welken winkelier men zijn tabaksartikelen wenscht te betrekken. Het is in het geheel niet noodig, dat men dit doet bij den winkelier, bij wien men indertijd zijn t-bon heef ingeleverd.

Versnaperingen: drie bonnen voor vier weken

De secretaris-generaal van landbouw en visscherij maakt bekend, dat voorshands per periode van vier weken drie bonnen van de versnaperingenkaart tegelijk zullen worden aangewezen, waarvan een ter verkrijging van chocoladewerk, een ter verkrijging van suikerwerk en een ter verkrijging van een dezer artikelen naar keuze.

Onder chocoladewerk vallen alle artikelen, waarin of waaraan chocolade verwerkt is. Gedurende het tijdvak van 18 Mei tot en met 13 Juni a.s. zal de met ‚26' gemerkte bon der versnaperingenkaart recht geven op het koopen van 100 gram chocoladewerk, de met ‚27' gemerkte bon op het koopen van 100 gram suikerwerk en de met ‚28' gemerkte bon op het koopen van hetzij 100 gram chocoladewerk, hetzij 100 gram suikerwerk.

Voorts zal men naar keuze 100 gram chocoladewerk of 100 gram suikerwerk kunnen betrekken tegen inlevering van met ‚een rantsoen versnaperingen' gemerkte bonnen.

* * *

Zelden heeft een nieuwe disributieregeling zoo in het middelpunt der publieke belangstelling gestaan als die voor tabak en versnaperingen. De desbetreffende berichten zullen door de belangstellenden dus wel met bijzondere aandacht worden gelezen. Speciaal voor de rookers willen wij er ter verduidelijking aan toevoegen, dat het dus mogelijk is ook in hotels en restaurants sigaren of cigarillos te koopen. Besteit men daar een sigaar of een paar cigarillos, dan kan men een „heele" bon afgeven. Men ontvangt dan evenals bij boter, de noodige wisselbonnen terug. Op dezen bon kan men dan later weer sigaren of cigaretten koopen.

Het onderscheid tusschen sigaren, sigarjes en cigarillos zou misschien een moeilijkheid kunnen opleveren. Daarom is bepaald, dat sigaren, waarvan er 5 op 1 bon geleverd dienen te worden, kenbaar moeten zijn aan een groen bandje, terwijl de cigarillos, waarvan men er eens zooveel krijgt, van een paarse banderolle voorzien moeten zijn.

Zooals men begrepen zal hebben, heeft een man recht op 2 rantsoenen per week, waarvan dus telkens 2 bonnen worden aangewezen.

Menige rooker zal zijn kostbare rookerskaart thans nog eens extra aandachtig bekijken. Het zal hem dan opvallen, dat hierop staat aangegeven: geldig tot en met 5 September, dit staat ook op de versnaperingskaart. Beide kaarten zullen echter slechts 8 weken geldig zijn. Daarna worden nieuwe kaarten in gebruik genomen, die dan inmiddels zijn uitgereikt.

Geen pakjes vermicellisoep zonder bon

De secretaris-generaal van landbouw en visscherij maakt bekend, dat men met ingang van 17 Mei a.s. bij het koopen van pakjes vermicellisoep den ter verkrijging van vermicelli aangewezen bon dient af te geven. Per bon wordt een hoeveelheid, waarin 100 gram vermicelli is verwerkt, beschikbaar gesteld. In verband hiermede zal de vermicellisoep worden verpakt in zakjes elk inhoudende ten hoogste vier pakjes, met dien verstande, dat de inhoud van ieder zakje overeenkomt met 100 gram vermicelli.

Aanmelding Rijksduitschers bij de Reichskulturkammer

De gevolmachtigde van de Reichskulturkamer voor Nederland deelt mede:

Krachtens de verordening nr 28/42 van den Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied zijn leden van de Reichskulturkammer vrijgesteld van het lidmaatschap bij de Nederlandsche Kulturkammer.

Leden van de Reichskulturkammer, resp. van haar afzonderlijke kamers, die in Nederland werkzaam zijn, moeten zich onder vermelding van de kamer waartoe zij behooren en van hun lidmaatschapsnummer, aanmelden bij den gevolmachtigde der Reichskulturkammer voor Nederland in Den Haag, Kneuterdijk 20.

Rijksduitsche cultuurscheppers in Nederland, die nog geen lid van de Reichskulturkammer zijn moeten zich — voorzoover nog niet geschied — met vermelding van hun onder een kamer vallende activiteit, evenmin bij den gevolmachtigde aanmelden. De laatste termijn voor deze aanmelding is de 31e Mei 1942.

Het Duitsche Oosten

Dr. Funk geeft richtlijnen voor den opbouw

Bij den opbouw van het Duitsche Oosten is het hooge doel gesteld, dat dit gebied moet helpen de voedselvoorziening van het Duitsche volk te bevorderen. Voor wie in dit gebied zijn thuis vindt, moeten de voorwaarden voor de beste levensomstandigheden worden geschapen, aldus heeft op een werkbijeenkomst van de oeconomische kamer Dantzig-Westpruisen te Zoppot de minister van oeconomische zaken, Walther Funk, gezegd in een rede over de ideëele, organisatorische en materieele grondslagen der nationaal-socialistische oeconomie, zooals zij vodraal ook in het Duitsche Oosten moeten gelden.

De Duitsche oorlogsoeconomie is in een nieuw stadium gekomen, waarin thans plannen en leiding, uniform en vereenvoudigd, een zoo groot mogelijke concentratie van alle krachten en de uiterste rationalisatie van den arbeid teweeg moeten brengen om met de beschikbare grondstoffen en arbeidskrachten een nog grootere prestatie op het gebied der Duitsche bewapeningsfabricage te bereiken. Spr. gaf daarna een overzicht van de nieuwe maatregelen, zooals de concentratie van den arbeid in de meest rationeele bedrijven, de vereenvoudiging en vermindering van typen, de reorganisatie van de ambtelijke instanties, de vereenvoudiging van de methoden bij den buitenlandsdienst, handel en de voorbereiding om ompaalde productietakken onder te brengen in een gesloten organisatie voor zelfbestuur, alsmede van de nieuwe Oeconomische Kamers der gouwen als een nieuwe uitingsvorm der nationaal-socialistische beschouwingswijze op politiek en oeconomisch gebied.

Dr. Funk zeide, dat de nationaal-socialistische staatsleiding rekening zal houden met de bijzondere behoeften van het Duitsche gebied in het Oosten door financieelen steun, voorkeur voor nieuwe machines en bijzonder groote contingenten grondstoffen, tarief-concessies enz. Slechts met hulp van industrialisatie kan men den trek der menschen uit het Oosten naar het Westen de baas worden. Principieel hecht men daarom waarde evenwel aan de bestaande agrarische bedrijven als aan gepaste vormen der industrialisatie. Voor alle bedrijven, die landbouwproducten verwerken, zooals maalderijen, conserventabrieken enz. ligt de natuurlijke plaats hier in het Oosten. Ook de voorzieningsindustrie, vooral het energiebedrijf, moet aanmerkelijk worden uitgebreid.

Tenslotte zal vooral voor Dantzig in engeren zin de bevordering van een gezonde exportindustrie in aanmerking komen. Zoo zal het Duitsche Oosten binnen niet al te langen tijd een industrie bezitten, die zoowel locaal als structureel zoo goed mogelijk is verdeeld en een gelukkige aanvulling op boerenbedrijf en handwerk de voltooiing en beveiliging van het opbouwwerk in het Oosten dient. Het verkeersvraagstuk in dit gebied is een der belangrijkste problemen voor de ontwikkeling van het bedrijfsleven. Dantzig zal door zijn bijzonder gunstige ligging en ‚voorbeeldige installaties voor den overslag van goederen zijn geroepen een bijzondere bemiddelingsrol te spelen tusschen het Westen en het verder gelegen Oosten, evenals op de handelswegen in Noord-Zuidelijke richting.

Helpsters van het Duitsche Roode Kruis wachten gewonden op, die zoojuist per vliegtuig zijn aangekomen.
(Foto Scherl Bilderdienst-Fellinger-Kurt Thiericke)

H2537 – 0004

NEDERLAND

C. WIND VAN MERKESTEYN †

Te Oosterbeek is, 66 jaar oud, overleden de heer C. Wind van Merkesteyn, algemeen directeur van de Zeeuwsch-Vlaamsche Tramwegmij. Hij was ridder in de orde van Oranje Nassau.

De crematie is 20 dezer op Westerveld na aankomst van trein 13.46.

OPROEP

De bevrijding van Europa.

Europa strijdt voor zijn toekomst, bevrijdt zich van de kluisters, hem aangelegd door jodendom, plutocratie en kapitalisme. Het vernietigt den aartsvijand van alle beschaving, het bolsjewisme. Dit alles speelt zich af in het Oosten.

Daar aan het Oostfront zal de beslissing vallen over de toekomst van Europa. Daarom is die strijd zoo hard. Daarom vechten de vrijwilligers uit alle beschaafde landen tezamen met de Duitsche soldaten tegen de horden van Stalin.

De bevrijding van Europa beteekent ook de bevrijding van ons land, langenoot, gij die begrijpt wat er op het spel staat, doet uw plicht. De strijd is fel, ga aan deel te nemen is een eerezaak. Meldt u aan bij het Vrijwilligerslegioen Nederland, Koninginnegracht 22, te 's-Gravenhage.

8-7-6-0-0

Firma's op de eerelijst.

De administratie van de Nederlandsche ambulance heeft een eerelijst aangelegd waarop de verschillende Nederlandsche firma's vermeld staan, die maandelijks een vast bedrag storten voor de Nederlandsche hulpexpeditie aan het Oostfront. Een eerelijst van firma's, die op deze wijze metterdaad hebben medegearbeid aan den opbouw van het nieuwe Europa en aan het verwerven van een eervolle plaats voor ons land in dit nieuwe Europa.

Komt uw firmanaam reeds voor op deze lijst?

Of vindt u het niet noodig mede te arbeiden aan de toekomst? Doe mede aan dezen arbeid en stort maandelijk een vast bedrag op girorekening 87600, Nederlandsche ambulance, Koningingracht 22, 's Gravenhage.

Korte Berichten

Het rijksmuseum H. W. Mesdag te 's-Gravenhage zal met ingang van 18 Mei 1942 weer voor het publiek zijn opengesteld.

De burgemeester van Hillegom heeft den waarnemend gemeente-ontvanger, den heer H. J. Lycklama,ehef van de afdeeling financiën ter secretarie, met ingang van 1 Mei 1942 benoemd tot ontvanger.

In het kader van de huisvlijtactie Neerlands jeugd aan het werk, wordt van 26 tot en met 29 Mei a.s. in het stedelijk museum van Abbe te Eindhoven de tentoonstelling gehouden van ingezonden werkstukken. Deze tentoonstelling is voor een ieder toegankelijk en wordt op Woensdag 20 Mei geopend door den burgemeester van Eindhoven waarbij ook de secretaris-generaal van de voltooiverlichting en kunsten, prof. dr T. Goedewagen, tegenwoordig zal zijn.

ROTTERDAM

3PREEKUUR WETHOUDER VOOR DEN TECHNISCHEN DIENST

De wethouder voor de Technischen dienst, ir. D. Mommaal, zal op Dinsdag 19 dezer geen spreekuur houden.

BEROEPSKEUZE

Te het uittreksel uit het jaarverslag van de Vereeniging tot voorlichting bij beroepskeuze opgenomen in het ochtendblad van 12 dezer, is een zetfout geslopen. Gemeld is, dat onder de bezoekers(sters) van het bureau 36 personen waren van 12 t/m. 14 jaar. Dit moet zijn 338 personen.

AMSTERDAM

PRIJSOPDRIJVING IN SLAGERSWINKELS.

35 processen-verbaal.

Vrijdag zijn de slagers te Amsterdam geducht aan den tand gevoeld door rechercheurs van den opsporingsdienst voor de prijsbeheersching, daarbij geassisteerd door een vijftal deskundigen op het gebied der vleeschprijzen.

Vele slagers bleken zich op een of andere wijze aan prijsopdrijving schuldig te maken. In bepaalde stadsgedeelten was het aantal overtredingen schrikbarend. Sommige slagers bleken hun prijzen liefst met honderd procent en nog meer te hebben verhoogd. 35 maal is proces-verbaal opgemaakt. Een gunstige uitzondering vormt Amsterdam Noord. Hier werden slechts weinig overtredingen geconstateerd.

GEMEENTEVEREN

Op Zon- en feestdagen zal met ingang van 17 Mei 1942 een uurdienst gevaren worden tusschen Tuindorp Oostzaan en de De Ruyterkade als volgt:

Van de De Ruyterkade steiger 14: van 8.10 daarna op de volle uren tot 21 uur;

Van Tuindorp Oostzaan van 8.35 daarna op de halve uren tot 21.30 uur.

NA-UITREIKINK BONKAARTEN 6e PERIODE

Zij, die door bijzondere omstandigheden niet in de gelegenheid waren de hun toegekomende bonkaarten af te halen kunnen deze kaarten nog in ontvangst nemen:

2de Oosterparkstraat 227, 1e Jac. van Campenstraat 39, Jac. van Lennepstraat 229, Kalverstraat 92, Ribesstraat 13; en wel zij, wier familienaam aanvangt met de letter: A t/m K op Maandag 18 Mei; met de letter L tm/ Z op Dinsdag 19 Mei.

Zij, die tijdens de heden geëindigde uitreiking der kaarten voor vuren brandstoffen voor het stookseizoen 1942/1943 geen of geen complete kaart J, K of L van het vorige stookseizoen konden inleveren, dienen zich ter verkrijging van een formulier MD. 61 te vervoegen aan de afdeeling brandstoffen van het Distributiekantoor van hun woonwijk en wel volgens onderstaande letterindeeling: A, B of F: 18 Mei; C, D, F, G of J: 19 Mei; H, I of K: 20 Mei; L, M, N of P: 21 Mei; O, Q, R of S: 22 Mei en T, U, V, W, X, Y of Z: 23 Mei.

Het formulier MD. 61 bevat tevens het verzoek tot het bekomen van een brandstoffenkaart „DV" dient na ingevuld te zijn te worden opgezonden resp. ingeleverd, aan dezelfde adressen, waar de formulieren in ontvangst worden genomen. Op nader te bepalen plaats, dag en datum, zal de uitreiking der kaarten plaats hebben.

Schiedam

NA-UITREIKING VAN BONKAARTEN

Op Maandag 18 Mei zal aan hen, die door omstandigheden verhinderd waren hun distributiebescheiden voor de 6e periode af te halen, daartoe alsnog gelegenheid worden gegeven. Het bureau Broersvest 95 is daartoe geopend van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

ONDERWIJS

Examens

Hoogere.

Utrecht. Candidaats 2de gedeelte veeartsenijkunde de heeren J. J. den Hertog en P. Plaizier.

Utrecht. Het semi-arts examen: P. M. H. Hesselle, J. H. Hovy, P. G. A. J. van Keep, L. Köhner en L. Th. G. Rozeman.

Arts-examen: J. J. Hirdes en J. L. Braber.

Groningen, Gepromoveerd op een proefschrift, getiteld: „Over perineale prostatectomie" tot doctor in de geneeskunde de heer J. Hazewinkel, geboren te Zwolle.

Nijmegen. R.K. Universiteit. Candidaatsexamen rechten: J. D. M. Bunker, Aerdenhout en de heeren A. F. M. P. C. van den Bogaard, Ravenstein en J. R. Brouwer, den Haag.

Gymnasiale en middelbare.

Rotterdam. Gymnasium-Erasmianum. Afd. B de dames: M. J. Crandijk, C. M. Hudig, B. J. Peet, en de heeren: A. van Bodegom, J. Zethoven; verlengd examen één, afgewezen: Kerst.

Rotterdam, HBS 3-j. c. A. Hofstedestraat, groep 6. Geëxamineerd 67. Afgewezen 7. Geslaagde: S. A. H. van Riel, T. Ritman, M. B. Scholiaart, J. A. Stofkoper, J. C. v. d. Vlerk, A. v. d. Weghe, L. Burger, P. Mourik.

Amsterdam. Barlaeus-gymnasium. Eindexamen: groep 1, afd. A. Geslaagd: H. G. Advokaat, Saapke v. Apeldoorn, Janna van Beek, Marie Brouwer. Met 3 candidaten wordt het examen voortgezet.

's-Gravenhage, Sted. Gymnasium. Dipl. A: Louise L. Fisher, Ellen M. Hoogewegen, Wilhelmina P. de Lorazo, B. J. ter Heide, E. B. van Hogezand Maria M. Jacobs, E. D. Pfeiffer, Johanna L. Seelig, Johanna M. Veneman, C. J. Verstegh. Vorderingsexamen: afgewezen geen.

— 2e Chr. H.B.S. m. 5-j. c. A en B. Bezuidenhout. Geslaagd voor het eindexamen, afd. B de dames: Marie R. Hulleman, Catha H. C. Nuyt, Joh. S. Prins; de heeren: P. G. de Beer, A. G. Keuken, G. Claus M. Feltus, A. W. Hartman, W. C. Hoogkamer J. A. de Kramer, L. v. Leeuwen, C. Mojet, A. C. de Munnik, G. Sassenus, J. P. Verseveldt, C. Wols, G. Woudstra allen wonende in Den Haag; A. Ausink, H. A. J. Boenink, B. Bel, H. J. Boerman, M. H. von Meyenfeldt, J. J. Nijman, G. C. Pluim, C. Stapper, J. B. v. d. Wal, allen wonende te Wassenaar, J. W. Buchanan, L. H. L. van Camerijk, M. C. Quist, allen wonende te Rijswijk; J. v. d. Ree, C. Slingerland, W. J. de Vries, allen wonende te Delft, M. Bruyn te Wassenaar, C. J. Velthuyzen te Zoetermeer. Afgewezen 3 candidaten.

Sneek. H.B.S. Akonskelweg 1. Geslaagd diploma B: G. D. Aberson, J. P. van Beveren, G. Bijpost, C. D. Huizen, A. P. Kooiman, A. Kuipel, H. Lutje, P. v. d. Lely, S. Luckel, H. v. Putten, W. F. J. v. Putten, Ph. F. Spoor, P. Maarleveld, F. P. de Jong, P. H. de Beurs, J. A. G. v. Gelder, A. P. E. F. Silas, H. Th. Terstappen, H. F. Voute, R. S. Heldema, H. W. J. Glastra, M. H. v. d Kamp, G. T. B. Pijlman, C. Schipper, F. J. Houten, R. v. Houten, J. P. Kok, W. Ch. Nash, G. G. F. Pareau Dumont.

Wassenaar. Rijnlands Lyceum, Gymnasium A. 2e groep. Gesl. de dames: jkvr. C. C. Feith, G. S. Westerouen van Meeteren en de heer Adr. v. d. Ven. Gymnasium B: de dames: M. C. Cramer, E. Martin, en de heer F. H. Varekamp. Totaal 36 afgewezen 3 candidaten geslaagd: H. v. d. Akker, G. van Barneveld, J. Boeker, J. Ph. Diefenbach, J. J. Fanoy, R. G. Graadt van Roggen, J. P. van Griethuysen, H. Heitmann, mej. R. v. d. Horst, C. Hubers, W. H. Jiskoot, K. ter Laan, E. de Jonge, E. J. Korthals Altes A. Leeflang, A. Mispel, blom Beyer, M. R. Mulder, J. H. Nobels, J. Paardekooper, J. S. Postema, T. Pot, mej. D. E. W. van Reede, A. G. Repper, mej. M. L. A. Römer, B. H. Rümke, P. H. Rümke, S. Sieverts van Reesema mej. W. van Silfhout, M. D. Smit, J. H. Tilanus, J. C. D. Ukkerman, B. P. Veltkamp, H. Vredeling, G. N. Zwiep.

Groningen, Eindexamen RHBS. De heeren: W. J. Croese, S. J. D. van Stralen, C. Timmer, J. E. v. d. Veen, H. J. Verster, R. W. de Vries, L. J. Schuurmans, J. P. Winkel, E. F. H. van Wouden.

Haarlem, Jahs. h.b.s, B met 5 j. c. Gesl.: W. Bons, G. J. Piet, C. J. Schuurmans, mej. J. Sperwer, G. A. Thomasson, G. F. A. Timmers, F. Wafelbakker J. H. Wagenmaker, W. A. C. Whitlau, D. van Woerkom. Geëxamineerd: 64 candidaten, afgewezen 6, Het examen is geëindigd.

Tilburg, Eindexamen rijks h.b.s. Willem II. Afd. B. Geslaagd de dames: L. Samson, C. Verschure en de heeren: C. Baaijen, H. de Beer, W. v. Helden, P. Hiele, A. G. Verlaard, J. Leusden, J. Platteschor, R. Schneider, H. Taconis, G. Troost. Afgewezen geen. Alle candidaten zijn te Tilburg woonachtig.

Zeist. Eindex. Chr. Lyceum. afd. h.b.s. A. Geslaagd de heeren: J. H. Boekhout, H. G. W. Brouwhuijsen, A. H. Dam, C. W. Gerling, J. G. Klumpenaar, E. J. Everwijn Lange, M. v. d. Linden, L. F. Plooger, J. v. Reenen, F. A. Reitsenbach, A. G. Versteeg, W. Vogel, K. P. Woldijk en de dames: J. M. Bruijnsteen, H. M. Dam, E. M. H. v. d. Feltz, J. N. Hissink, M. v. Klaveren, F. J. Maljers, M. P. v. d. Meijden, J. W. M. Mulder, L. C. C. v. Oosten, S. A. M. Pasma, J. W. Rijnsen, A. E. van Zanten. Afgewezen: één candidaat. De examens worden voortgezet.

Diverse

Amsterdam. Ziekendiploma B., geslaagd de zusters: F. Appelo, J. Izeboud, A. Rothfusz, J. van der Schrier, D. Slings en de verpleegm. B. Toekens.

's-Gravenhage. Geslaagd voor 2de stuurman (theoretisch ged.): P. Opendorp 3e stuurman g. h. v.: H. W. Gitz, J. C. Jansen. P. J. Sabbi, H. den Ouden, J. B. Piscaer. H. A. v. d. Reijden, W. Verwoerd, R. v. d. Touw; voor 2de stuurman (practisch gedeelte): J. J. Oste, 3de stuurman g. h. v.: J van Sabben, W. G. A. Veunel, A. de Koning.

RECHTSZAKEN

FAILLISSEMENTEN.

Opgegeven door van der Graaf en Co., Afd. Handelsinformaties.

Uitgesproken:

Rotterdam, 15 Mei: J. A. Deventer, Putschelaan 155, Rotterdam. R.-c. mr. J. van Vollenhoven; cur.: mr. J. Buskop.

J. Schuil, Putschelaan 105, Rotterdam. R.-c. mr. J. van Vollenhoven; cur.: mr. J. W. W. van der Hoeven.

Opgeheven:

B. H. Pohlkamp, zonder bekende woon- of verblijfplaats binnen het Koninkrijk.

Geëindigd:

J. Mackloet, oud-metselaar te Sommelsdijk.

LANDBOUW EN VISSCHERIJ

De vrije teelt van tuinzaden

Een verbod te wachten

Naar de Landstand meldt, wordt van overheidswege een verbod van de z.g. vrije teelt van tuinzaden voorbereid; de afkondiging van dit verbod kan binnenkort worden tegemoet gezien. Het is echter wel de bedoeling de mogelijkheid te openen, dat groepen van vrije telers die zich zoodanig weten te vereenigen, dat zij gezamenlijk een goed toegerust bedrijf vormen, als zoodanig te erkennen

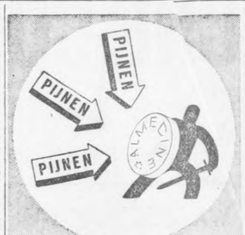

Verjaag Uw pijn op moderne wijze! Neem ALMEDINE, de zeer doelmatige combinatie van pijnstillende stoffen, verrijkt met het vitamine B_1, dat een belangrijke rol speelt bij de moderne behandeling van zenuwpijnen.

Almedine
MET VITAMINE B_1

EEN PRODUCT DER ORGANON-FABRIEKEN TE OSS

OFFICIEELE BERICHTEN

Met ingang van 1 Augustus 1942 is aan C. Boorsma op zijn verzoek eervol ontslag verleend als leeraar aan de r.h.b.s. te Schiedam.

SPORTNIEUWS

Het gouden jubileum van „Vitesse"

De bekende Arnhemsche voetbal- en athletiekvereeniging Vitesse heeft de viering van haar gouden jubileum ingezet met een buitengewone algemeene vergadering in Maison de Bruyn te Arnhem, welke werd bijgewoond door een groot aantal werkende en juniorleden, oudleden en donateurs.

De voorzitter van Vitesse, de heer H. W. H. Hiebert, memoreerde de kameraadschap, die steeds in Vitesse heeft geheerscht en het vele werk dat oude en huidige bestuursleden hebben verricht. Aan den heer J. Hoogveld werd het erelidmaatschap aangeboden; de heeren C. Huyser en H. Bolderdijk, resp. penningmeester en secretaris der vereeniging, werden benoemd tot leden van verdienste Verder heeft de oprichtervoorzitter, de heer Ch. J. Engelberts, een toespraak gehouden.

Gistermiddag heeft het bestuur van de jubilaresse ter zelfder plaats een receptie gehouden, welke zeer druk was bezocht. Er waren veel bloemstukken en telegrafische en schriftelijke gelukwenschen.

Vertegenwoordigers van tientallen sportverecnigingen hebben er het woord gevoerd. De waarnemende voorzitter van d enN.V.B., de heer S Coldewey, dankte Vitesse voor den arbeid om Arnhem een voetbalcentrum van belang te maken. Vitesse kreeg den bondswimpel.

Namens het gemeentebestuur heeft burgemeester H. P. J. Bloemers den dank van Arnhem vertolkt voor het baanbrekend werk, dat Vitesse heeft verricht.

Namens 14 eereleden heeft een der oprichters, mr. F. Couvée, gesproken.

Des avonds is er een Gemeentelijken Schouwburg voor leden, donateurs en genoodigden door het kleinkoncel en cabaretensemble van Cor Ruys een voorstelling gegeven.

Vandaag volgt de sportieve viering van het jubileum op Monnikenhuizen o.a. met een eerewedstrijd Vitesse 1—Ajax 1.

Voetbal.

AVONDCOMPETITIE ROTTERDAMSCHE EERSTE KLASSERS

Zaterdagavond zijn er voor bovengenoemde competitie twee wedstrijden gespeeld. De uitslagen luiden:

Feyenoord—H.F.C. 3—2.
Sparta—H.D.V.S. 5—2.

Schaken.

WEDSTRIJD TRIANON

Aan het tornooi in viertallen, dat door de Schaakvereeniging Trianon in Bonaspeer aan onder Elinker Maasoever is georganiseerd hetwelk Hemelvaartsdag is begonnen en op den Eersten Pinksterdag eindigt, nemen 80 spelers deel. De hoofdgroep wordt gevormd door: A. M. Broer, L. Brouwer die kortelings den achtkamp van Wilhelm Steinis won, G. A. v. Hattem en mr. G. C. A. Oskam. Laatstgenoemde verslooq op Hemelvaartsdag Brouwer en gisteren van Hattem. Op het oogenblik heeft hij de leiding.

NEDERLANDSCHE SCHAAKBOND

Afdeeling Rotterdam

Gisteren zijn de wedstrijden om het persoonlijke kampioenschap der verschillende klassen van de afdeeling Rotterdam voortgezet. De partijen in de drie hoofdgroepen leverden de volgende uitslagen op:

Groep: dr. Böttcher—de Vries 1—0; Wielinga—Oord 1—0; Goris—Jansens afgebroken.

Groep 2: de Klerk—mej. Roodzant 1—0; Spoel—Groeneveld 1—0; Elderson—van Santen afgebroken.

Groep 3: Blok—van Koll 1—0; Mahutte —de Harder ½—½; J. P. W. Mannee jr.—Willems afgebr.; de Harder—Blok ½—½.

Victoria-Water
GEZOND EN GENEESKRACHTIG.

De nieuwe belastingen

De druk op kleine n.v. en firma

De firma in het voordeel

Drs. J. Brands schrijft ons:

Naar aanleiding van verschillende vragen, gesteld met betrekking tot de nieuwe belastingen voor zaken van middelmatigen omvang, volgt hier een voorbeeld, uitgewerkt voor een vennootschap onder firma met twee firmanten en voor een naamlooze vennootschap met twee directeuren-aandeelhouders. Opgemerkt mag worden dat het altijd eenigermate onzeker blijft de concrete bedragen vast te stellen, zoolang men het aangiftebiljet niet als leidraad ter beschikking heeft.

Uit het voorbeeld moge blijken van hoeveel beteekenis de Ondernemingsbelasting 1942 is. De druk hiervan is b.v. heel wat zwaarder dan die van de vroegere Dividend- en Tantièmebelasting, waaronder destijds de naamlooze vennootschappen „zuchtten".

Hier volgen de cijfers voor 1942, terwijl wordt verondersteld dat 1941 hiermede overeenstemde.

Geval a (Firma)

Winst	ƒ 50.000,—
Kapitaal	„ 250.000,—

Aanwezig is voorts een hyp. leening ad. ƒ 10.000,—, rente 5 pct. op een tot het bedrijfsvermogen behoorend onroerend goed ad. ƒ 50.000,— (verkoopwaarde).

Geval b (N. V.)

Bedrijfswinst	ƒ 40.000,—
Kapitaal	„ 250.000,—

De directeuren-aandeelhouders, die ieder voor de helft in het aandeelenkapitaal participeeren, genieten ieder een salaris van ƒ 5.000,— per jaar, en ieder een tantième ad ƒ 2500,—.

Aandeelenkapitaal ..... ƒ 250.000,—

Overigens onroerend goed en hypotheek als sub. a.

Verschuldigd zijn de volgende belastingen:

Geval a

1. Ondernemingsbelasting.
2. Vermogensbelasting (voor de firmanten ieder afzonderlijk)
3. Inkomstenbelasting (voor de firmanten ieder afzonderlijk).

Geval b

1. Ondernemingsbelasting.
2. Vennootschapsbelasting.
3. Vermogensbelasting n.v.
4. Vermogensbelasting (voor ieder der aandeelhouders)).
5. Inkomstenbelasting (idem).

Wij zullen thans nagaan op welke wijze de nieuwe wetten in dergelijke gevallen worden toegepast.

Geval A (firma)

1. Ondernemingsbelasting.

De belasting wordt berekend naar de bedrijfsopbrengst van het vorige jaar en naar het bedrijfskapitaal bij den aanvang van het belastingjaar. Aangenomen wordt dat de winst in 1941 ook beliep 2 × ƒ 25.000, en dat deze is bepaald in overeenstemming met het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941, en dat de nyp. schuld langer dan een half jaar loopt. Bij de bedrijfsopbrengst ad ƒ 50.000 moet dan worden gevoegd het 5-voud van de winst ad ƒ 5000 = mindering van de som van ƒ 50.500 komt 3 pct. van de waarde der tot het bedrijfsvermogen behoorende onroerende goederen of ƒ 1500. De bedrijfsopbrengst bedraagt dan uit op ƒ 49.000, welk bedrag dient tot vaststelling van het grondbedrag naar de bedrijfsopbrengst.

Dit bedraagt volgens art. 10 ƒ 2300 (ƒ 100 voor de eerste ƒ 5000 en 5 pct. van het meerdere).

Het bedrijfsvermogen, hetwelk den tweeden grondslag vormt, nemen wij aan op ƒ 250.000. Hier moet aan toe worden gevoegd de geldleening van ƒ 10.000, terwijl in mindering moet worden gebracht de waarde der onroerende goederen ad ƒ 50.000. Het op deze wijze gevonden bedrijfskapitaal ad ƒ 210.000 dient tot vaststelling van het grondbedrag naar het bedrijfskapitaal. Dit grondbedrag bedraagt twee ten duizend van het bedrijfskapitaal of ƒ 420.

Deze [illegible] van het grondbedrag naar de bedrijfsopbrengst en dat naar het bedrijfskapitaal wordt verkregen het samengesteld grondbedrag, dus ƒ 2300 + ƒ 420 = ƒ 2720.

Voor 1942 is een vermenigvuldigingscijfer van 2,4 vastgesteld; de belasting bedraagt dan 2,4 × ƒ 2720 = ƒ 6528.

2. Vermogensbelasting. Aannemende dat de firmanten geen ander vermogen besitten, en leders vermogen uitkomt op ƒ 125.000, beloopt voor ieder van hen de vermogensbelasting ½ pct. van ƒ 125.000—ƒ 15.000) of ƒ 550 (gehuwd zonder kinderen); tezamen ƒ 1100.

3. Inkomstenbelasting. Als wij de Ondernemingsbelasting als bedrijfslast beschouwen, komen we tot een winst van ƒ 50.000 — ƒ 6528 of ƒ 43.472, waarvan ieder de helft geniet of ƒ 21.736. Tezamen beloopt dan zij aan Inkomstenbelasting 2 × ƒ 6630 = ƒ 13.260 (gehuwd, zonder kinderen).

Geval B (naaml. venn.)

1. Ondernemingsbelasting. Dezelfde redeneering volgende als in het geval a, doch thans uitgaande van een winst van ƒ 40.000, te verminderen met ƒ 5000 tantième, en met ƒ 1500 — ƒ 5000 als onder a = ƒ 34.000, komen wij hier tot een belasting van 2,4 × (5 % van ƒ 34.000 en 2 % van ƒ 210.000) of ƒ 5088.

2. Vennootschapsbelasting. Volgens art. 6 van het Besluit moet de winst voor de Inkomstenbelasting. Met de betrekkelijke vrijheid ten aanzien van de afschrijvingen bij de Winstbelasting is het dernhe afgeloopen! De activa worden ten minste op de werkelijke aanschaffings- of voortbrengingskosten gewaardeerd, waarbij met afschrijvingen rekening kan worden gehouden. Lagere waardevermindering alleen plaats vinden, als de bedrijfswaarde aantoonbaar lager is. Als bedrijfskosten zijn b.v. aan te merken grond- en straatlasten, zakelijke bedrijfsbelasting, en naar onze meening dus ook de ondernemingsbelasting. Art. 14 bepaalt, dat de vennootschapsbelasting en de vermogensbelasting niet onder de bedrijfskosten vallen.

De winst ad ƒ 40.000 wordt dan verminderd met de ondernemingsbelasting ad ƒ 5088, en met de tantièmes ad ƒ 5000, zoodat het belastbaar bedrag beloopt ƒ 29.912. Dit bedrag valt geheel onder het laagste tarief ad 30 %; de belasting bedraagt dus 30 % van ƒ 29.910 of ƒ 8973.

In verband met de progressie bij de Vennootschapsbelasting is in dit geval de aftrek van de ondernemingsbelasting, zoowel als van de tantièmes van groot belang.

Zou hier de winst op ƒ 40.000 moeten worden gesteld, dan zou de vennootschapsbelasting bedragen: 30 pct. van ƒ 40.000 = ƒ 12.000 plus 50 pct. van (40.000—37.500) = ƒ 1250 is totaal ƒ 13.250 of ruim ƒ 4000 meer!

3. Vermogensbelasting 1942. We nemen aan, dat er geen reserves e. d. zijn, zoodat de vermogensbelasting beloopt ½ pct. van ƒ 250.000 of ƒ 1250.

4. Vermogensbelasting der aandeelhouders. Tezamen als in a. ƒ 1100.

Hier volgen de cijfers voor 1942, terwijl wordt verondersteld dat 1941 hiermede overeenstemde,

Geval a (Firma)

Winst	ƒ 50.000,—
Kapitaal	„ 250.000,—

Aanwezig is voorts een hyp. leening ad. ƒ 10.000,—, rente 5 pct. op een tot het bedrijfsvermogen behoorend onroerend goed ad. ƒ 50.000,— (verkoopwaarde),

Geval b (N. V.)

Bedrijfswinst	ƒ 40.000,—
Kapitaal	„ 250.000,—

De directeuren-aandeelhouders, die ieder voor de helft in het aandeelenkapitaal participeeren, genieten ieder een salaris van ƒ 5.000,— per jaar, en ieder een tantième ad ƒ 2500,—.

Aandeelenkapitaal ..... ƒ 250.000,—

Overigens onroerend goed en hypotheek als sub. a.

Verschuldigd zijn de volgende belastingen:

Geval a

1. Ondernemingsbelasting.
2. Vermogensbelasting (voor de firmanten ieder afzonderlijk)
3. Inkomstenbelasting (voor de firmanten ieder afzonderlijk).

Geval b

1. Ondernemingsbelasting.
2. Vennootschapsbelasting.
3. Vermogensbelasting n.v.
4. Vermogensbelasting (voor ieder der aandeelhouders)).
5. Inkomstenbelasting (idem).

Wij zullen thans nagaan op welke wijze de nieuwe wetten in dergelijke gevallen worden toegepast.

Geval A (firma)

1. Ondernemingsbelasting.

De belasting wordt berekend naar de bedrijfsopbrengst van het vorige jaar en naar het bedrijfskapitaal bij den aanvang van het belastingjaar. Aangenomen wordt dat de winst in 1941 ook beliep 2 × ƒ 25.000, en dat deze is bepaald in overeenstemming met het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941, en dat de nyp. schuld langer dan een half jaar loopt. Bij de bedrijfsopbrengst ad ƒ 50.000 moet dan worden gevoegd het 5-voud van de winst ad ƒ 5000 = mindering van de som van ƒ 50.500 komt 3 pct. van de waarde der tot het bedrijfsvermogen behoorende onroerende goederen of ƒ 1500. De bedrijfsopbrengst bedraagt dan uit op ƒ 49.000, welk bedrag dient tot vaststelling van het grondbedrag naar de bedrijfsopbrengst.

Dit bedraagt volgens art. 10 ƒ 2300 (ƒ 100 voor de eerste ƒ 5000 en 5 pct. van het meerdere).

Het bedrijfsvermogen, hetwelk den tweeden grondslag vormt, nemen wij aan op ƒ 250.000. Hier moet aan toe worden gevoegd de geldleening van ƒ 10.000, terwijl in mindering moet worden gebracht de waarde der onroerende goederen ad ƒ 50.000. Het op deze wijze gevonden bedrijfskapitaal ad ƒ 210.000 dient tot vaststelling van het grondbedrag naar het bedrijfskapitaal. Dit grondbedrag bedraagt twee ten duizend van het bedrijfskapitaal of ƒ 420.

Deze [illegible] van het grondbedrag naar de bedrijfsopbrengst en dat naar het bedrijfskapitaal wordt verkregen het samengesteld grondbedrag, dus ƒ 2300 + ƒ 420 = ƒ 2720.

Voor 1942 is een vermenigvuldigingscijfer van 2,4 vastgesteld; de belasting bedraagt dan 2,4 × ƒ 2720 = ƒ 6528.

2. Vermogensbelasting. Aannemende dat de firmanten geen ander vermogen besitten, en leders vermogen uitkomt op ƒ 125.000, beloopt voor ieder van hen de vermogensbelasting ½ pct. van ƒ 125.000—ƒ 15.000) of ƒ 550 (gehuwd zonder kinderen); tezamen ƒ 1100.

3. Inkomstenbelasting. Als wij de Ondernemingsbelasting als bedrijfslast beschouwen, komen we tot een winst van ƒ 50.000 — ƒ 6528 of ƒ 43.472, waarvan ieder de helft geniet of ƒ 21.736. Tezamen beloopt dan zij aan Inkomstenbelasting 2 × ƒ 6630 = ƒ 13.260 (gehuwd, zonder kinderen).

Geval B (naaml. venn.)

1. Ondernemingsbelasting. Dezelfde redeneering volgende als in het geval a, doch thans uitgaande van een winst van ƒ 40.000, te verminderen met ƒ 5000 tantième, en met ƒ 1500 — ƒ 5000 als onder a = ƒ 34.000, komen wij hier tot een belasting van 2,4 × (5 % van ƒ 34.000 en 2 % van ƒ 210.000) of ƒ 5088.

2. Vennootschapsbelasting. Volgens art. 6 van het Besluit moet de winst voor de Inkomstenbelasting. Met de betrekkelijke vrijheid ten aanzien van de afschrijvingen bij de Winstbelasting is het dernhe afgeloopen! De activa worden ten minste op de werkelijke aanschaffings- of voortbrengingskosten gewaardeerd, waarbij met afschrijvingen rekening kan worden gehouden. Lagere waardevermindering alleen plaats vinden, als de bedrijfswaarde aantoonbaar lager is. Als bedrijfskosten zijn b.v. aan te merken grond- en straatlasten, zakelijke bedrijfsbelasting, en naar onze meening dus ook de ondernemingsbelasting. Art. 14 bepaalt, dat de vennootschapsbelasting en de vermogensbelasting niet onder de bedrijfskosten vallen.

De winst ad ƒ 40.000 wordt dan verminderd met de ondernemingsbelasting ad ƒ 5088, en met de tantièmes ad ƒ 5000, zoodat het belastbaar bedrag beloopt ƒ 29.912. Dit bedrag valt geheel onder het laagste tarief ad 30 %; de belasting bedraagt dus 30 % van ƒ 29.910 of ƒ 8973.

In verband met de progressie bij de Vennootschapsbelasting is in dit geval de aftrek van de ondernemingsbelasting, zoowel als van de tantièmes van groot belang.

Zou hier de winst op ƒ 40.000 moeten worden gesteld, dan zou de vennootschapsbelasting bedragen: 30 pct. van ƒ 40.000 = ƒ 12.000 plus 50 pct. van (40.000—37.500) = ƒ 1250 is totaal ƒ 13.250 of ruim ƒ 4000 meer!

3. Vermogensbelasting 1942. We nemen aan, dat er geen reserves e. d. zijn, zoodat de vermogensbelasting beloopt ½ pct. van ƒ 250.000 of ƒ 1250.

4. Vermogensbelasting der aandeelhouders. Tezamen als in a. ƒ 1100.

Hier volgen de cijfers voor 1942, terwijl wordt verondersteld dat 1941 hiermede overeenstemde,

Geval a (Firma)

Winst	ƒ 50.000,—
Kapitaal	„ 250.000,—

Aanwezig is voorts een hyp. leening ad. ƒ 10.000,—, rente 5 pct. op een tot het bedrijfsvermogen behoorend onroerend goed ad. ƒ 50.000,— (verkoopwaarde),

Geval b (N. V.)

Bedrijfswinst	ƒ 40.000,—
Kapitaal	„ 250.000,—

De directeuren-aandeelhouders, die ieder voor de helft in het aandeelenkapitaal participeeren, genieten ieder een salaris van ƒ 5.000,— per jaar, en ieder een tantième ad ƒ 2500,—.

Aandeelenkapitaal ..... ƒ 250.000,—

Overigens onroerend goed en hypotheek als sub. a.

Verschuldigd zijn de volgende belastingen:

Geval a

1. Ondernemingsbelasting.
2. Vermogensbelasting (voor de firmanten ieder afzonderlijk)
3. Inkomstenbelasting (voor de firmanten ieder afzonderlijk).

Geval b

1. Ondernemingsbelasting.
2. Vennootschapsbelasting.
3. Vermogensbelasting n.v.
4. Vermogensbelasting (voor ieder der aandeelhouders)).
5. Inkomstenbelasting (idem).

Wij zullen thans nagaan op welke wijze de nieuwe wetten in dergelijke gevallen worden toegepast.

Geval A (firma)

1. Ondernemingsbelasting.

De belasting wordt berekend naar de bedrijfsopbrengst van het vorige jaar en naar het bedrijfskapitaal bij den aanvang van het belastingjaar. Aangenomen wordt dat de winst in 1941 ook beliep 2 × ƒ 25.000, en dat deze is bepaald in overeenstemming met het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941, en dat de nyp. schuld langer dan een half jaar loopt. Bij de bedrijfsopbrengst ad ƒ 50.000 moet dan worden gevoegd het 5-voud van de winst ad ƒ 5000 = mindering van de som van ƒ 50.500 komt 3 pct. van de waarde der tot het bedrijfsvermogen behoorende onroerende goederen of ƒ 1500. De bedrijfsopbrengst bedraagt dan uit op ƒ 49.000, welk bedrag dient tot vaststelling van het grondbedrag naar de bedrijfsopbrengst.

Dit bedraagt volgens art. 10 ƒ 2300 (ƒ 100 voor de eerste ƒ 5000 en 5 pct. van het meerdere).

Het bedrijfsvermogen, hetwelk den tweeden grondslag vormt, nemen wij aan op ƒ 250.000. Hier moet aan toe worden gevoegd de geldleening van ƒ 10.000, terwijl in mindering moet worden gebracht de waarde der onroerende goederen ad ƒ 50.000. Het op deze wijze gevonden bedrijfskapitaal ad ƒ 210.000 dient tot vaststelling van het grondbedrag naar het bedrijfskapitaal. Dit grondbedrag bedraagt twee ten duizend van het bedrijfskapitaal of ƒ 420.

Deze [illegible] van het grondbedrag naar de bedrijfsopbreng

H2537 – 0005

LETTEREN EN KUNST

De Martini-kerk te Franeker

De restauratie van de Martini-kerk te Franeker, een der oudste kerkgebouwen in den lande, nadert haar voltooiing. Onder leiding van den architect H. van der Kloot Meijburg is in Juli 1940 met den herstelarbeid begonnen. Onder de kerk is een fundeering van beton aangebracht. De oude gemetselde fundeering was te ondiep aangelegd, gemiddeld 40 cm onder het maaiveld; de nieuwe fundeering is op 80 cm onder den beganen grond gebracht.

Op de zijbeuken en den kooromloop werden 32 nieuwe halfspanten gemaakt. Deze kregen een nieuwe bording, nieuwe formeelen en een nieuwe leibedekking. In het middenschip werden zes nieuwe spanten aangebracht in de plaats van een bekapping, die haar oorspronkelijken vorm niet meer had. Bij het opbreken van de houten vloeren bleken als vloerliggers te zijn gebruikt de oorspronkelijke spantbeenen van den zijbeuk, hieruit zijn nu de nieuwe zijbeukspanten, in totaal 32, gereconstrueerd. Ook is de gewelfbeschieting geheel vernieuwd. Alleen aan de kap is 50 m3 nieuw eikenhout verwerkt.

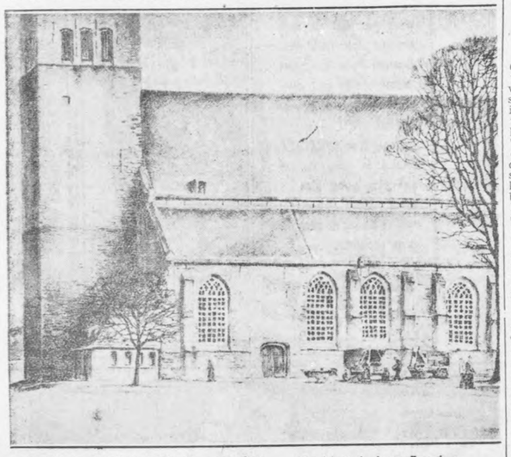

De Martinikerk te Franeker. (Cliché Archief N.R.C.)

De houten ramen van de kerk, in totaal 27 stuks, zijn vervangen door tufsteen, baksteen en zandsteen en zetzet met nieuw glas en lood. De oude glazen binnenpuien, die vroeger de kerk in verschillende appartementen verdeelden, zijn verwijderd, zoodat het kerkgebouw weer zijn oorspronkelijke ruimtewerking heeft verkregen. De vroegere separatie tusschen koor en kooromloop, te weten een lagere afscheiding, is gehandhaafd, in dier voege, dat zij in haar oorspronkelijken vorm is hersteld met lage muurtjes, waarboven kalksteenen traceeringen en kruisbloemen. De kansel is verplaatst naar het begin van het koor en de bespreking van de kerk zal voortaan in de as-richting geschieden. De banken in de zijbeuken zijn vervallen. Een paar oude kanunnikenbanken herkregen hun oude bestemming in het koor. Bij de restauratie zijn op zuilen fresco's ontdekt, die echter zwaar waren beschadigd; zij zullen echter zooveel mogelijk worden hersteld.

Een omvangrijke bezigheid betrof de behandeling van de ligging en staande grafzerken. Ongeveer vier honderd grafzerken, waarop de banken rusten, zijn overgebracht naar koren en zijbeuken. De monumentale, soms zeer fraaie staande zerken zijn over de kerk verdeeld. Van allerlei verspreide fragmenten konden soms complete grafzerken worden samengesteld.

Resteerende werkzaamheden zijn de restauratie van de poortjes in de zijbeuken, de afwerking van de vloeren en het meubilair, voorts het maken van een betonnen kelder voor de heeteluchtverwarming onder de bouwvallige consistoriekamer. Deze laatste werkzaamheden werden zeer geremd door het uitblijven van het materiaal. Toch hoopt men dezen zomer met de restauratie gereed te komen.

Besloten is den hoofdingang van de kerk als vroeger onder den toren aan te brengen, waarmee een eeuwenoud gebruik in eere wordt hersteld. De zijdeuren van de kerk zullen voortaan als nooduitgangen dienst doen. Ook de toren zelf zal worden hersteld.

Hedendaagsche Nederlandsche kunst

De jaarlijksche tentoonstelling van hedendaagsche Nederlandsche kunst, die dezer dagen te 's-Gravenhage haar poorten heeft gesloten, nadat zij zich in een zeer druk bezoek had mogen verheugen, zal dit jaar behalve in Noord- en Westduitsche steden, ook in Zuid-Duitschland te zien zijn. De eerste plaats, waar de tentoonstelling zal worden geopend, zal 9 Juni Freiburg in Breisgau zijn. In aansluiting aan de tentoonstelling daar zal zij vervolgens naar Karlsruhe verhuizen.

COMPOSITIES VOOR DEN LANDSTAND

De componist Peter Standaart heeft van den Nederlandschen Landstand opdracht ontvangen tot het componeeren van de muziek bij een door deze instantie uit te brengen film.

Tevens heeft de Landstand hem de compositie opgedragen van een Gildemuziek, te bezigen bij officieele gelegenheden en radio-uitzendingen.

OPDRACHT VOOR EEN WAND-SCHILDERING

De Haagsche schilder Louis Schrikkel heeft van de gemeente opdracht gekregen in het nieuwe badhuis Escamplaan zijn tweede groote wandschildering te maken. Het eerste stuk met de voorstelling van Piet de Smeerpoets kwam voor de ingebruikneming van het gebouw gereed, de tweede schildering — het betreft hier eveneens een wand van ongeveer 9 bij 4 meter — zal een diepzeefantasie uitbeelden. Het departement van volksvoorlichting en kunsten gaf blijk van groote belangstelling voor deze interessante opdracht.

Nieuw gedicht van Maarten Vrolijk

Meilied

Er staat een boom in witten bloei,
het water blinkt den avond tegen —
de schemering op veld en wegen
is zwaar van leven, geur en groei.

En wij bezinnen ons hoe vreemd
het wonder is weëromgekomen:
in haat en kou verstorven droomen
herrijzen sohuchter, in een zweem

van licht en verte en geluid.
Een kleine teederheid van hopen
doet ons verlangend verder loopen:
het leven in, den winter uit.

Talma de treurspelspeler

Onze Parijsche correspondent schrijft ons:

Het leven van François Joseph Talma, den gevierden treurspelspeler in den aanvang van de negentiende eeuw, heeft weinig geheimen meer voor het nageslacht. In een zestigtal boeken en boekjes is het min of meer waarheidgetrouw verhaald, er zijn het dossier Talma—Verhove en de Etudes van dezelfde weduwe Talma, het Journal des derniers jours de Talma door doktor Amédée Talma, de Souvenirs van Tissot en de levensbeschrijving door Alexandre Duval, men kan bij Fleischmann en Bart de liefdesbrieven van den tooneelspeler aan prinses Pauline Bonaparte lezen en bij Constant de brieven aan Julie Talma, Gérard de Nerval heeft een paar klaagzangen op Talma geschreven en een dertig tooneelstukken werden aan den hervormer van het Fransche tooneel gewijd. Aan die rijke literatuur heeft A. Augustin Thierry thans een biografie toegevoegd: „Le tragédien de Napoléon". *)

Het leven van Talma, die het van eenvoudigen tandarts in de rue Mauconseil van het zeventiende arrondissement — het huis bestaat niet meer — tot den grootsten tooneelspeler van zijn tijd bracht, is belangwekkend genoeg. Men leert niet slechts Talma kennen in het kader van veertig jaren arbeid aan de Comédie Française, doch ook het drama van de Fransche revolutie, gezien van den kant van den schouwburg, het drama van Napoleon, wiens vertrouwde Talma was en van wiens critiek in Tuilerieën en Saint-Cloud hij profijt trok. Van de banken van het collège de Clermont, waar Robespierre en Camille Desmoulins zijn medeleerlingen waren, van Mira die ook in Holland den handel maar niet wilde leeren en later de acteur Brunet van de Jocrisse werd, tot den rouwstoet midden October 1826, waarin Roesini, Arnault en Cherubini niet ontbraken, het is een lange weg. Een weg, die over vriendschappen voerde met den schilder David, met Chénier, met Mirabeau en een advocaat van duistere zaken, die zich Danton noemde, over een scheiding van Julie Careau en zijn huwelijk met Charlotte Caroline Vanhove, die in 1771 te 's Gravenhage was geboren, een weg die over vele eerebewijzen liep van den eersten Napoleon en nog meer schulden, over roem maar zelden over rozen.

Aan documentatie heeft het den schrijver der studies over Mademoiselle George, over Pauline Bonaparte, de zuster van Napoleon, den auteur van het door de Académie Française bekroonde boek over Madame Mère, evenmin bij Michel verschenen, niet ontbroken, dank zij het genoemde bronnenmateriaal, waaruit hij blijkbaar zonder schroom en zonder veel scrupules heeft geput. Het is een methode als alle andere, zonder bronnenstudie gaat het nu eenmaal niet en men kan zich immer op den voorganger beroepen voor de fouten en de feilen. Maar de lezer vraagt zich aan het einde toch onwillekeurig af, in hoeverre hij er nu wijzer op is geworden. Met name wat de afkomst van Talma betreft. Het is al te gemakkelijk, den brief nog eens af te drukken, dien de acteur 15 Juni 1822 aan A. Sibrandus Talma schreef, afkomstig uit Engwierum in Friesland, en het verhaal van de Arabische afstamming is klinkklare onzin, dien men in een werk met wetenschappelijke pretenties maar liever mist. Ook over Talma's reizen naar de Nederlanden, 1807 en in October 1811, loopt Thierry bij gebrek aan gegevens lichtvoetig heen en van de betrekkingen tusschen Talma en doctor Gilbert Breschet, die in relatie stond met den Hollandschen physioloog van den Hoeven, verneemt men al even weinig.

Ditmaal is Thierry niet ontkomen aan het gevaar een leven te romantiseeren ten bate van de spanning en de leesbaarheid wellicht, doch ten koste van de werkelijkheid. Een gevaar te grooter, omdat de figuur van Talma, romanticus voor het romantisme, zich daartoe uiterst gemakkelijk leent en de coulissen voor het publiek nog immer iets geheimzinnigs hebben. In zijn woning aan de rue de la Tour des Dames nummer 9, waar een gedenksteen is aangebracht, hingen twee portretten: dat van Shakespeare en dat van Napoleon, de eenige goden die Talma aanvaardde, vertelt Thierry. Het is niet onwaarschijnlijk, doch zoo'n uitspraak zonder meer geeft een verkeerd beeld van den vertolker van Racine, Voltaire en Corneille, den Napoleon boven allen verkoos, van Ulysses en Britannicus, Germanicus en Leicester in „Maria Stuart" zoogoed als Hamlet. Met alle waardeering voor het werk kan men het nimmer vinden, dat Augustin Thierry het zich te gemakkelijk heeft gemaakt; er ware een meesterwerkje te schrijven geweest, dat eens en voor al de literatuur over Talma zou hebben besloten. Thans kon men een volgenden ontdekker van Talma vreezen.

*) A Augustin Thierry. Le tragédien de Napoléon. (Partijs, Albin Michel).

DE ZOMERTENTOONSTELLING TE AMSTERDAM

Voor de groote zomertentoonstelling in het stedelijk museum te Amsterdam is een raad van advies gevormd onder voorzitterschap van dr. J. P. Fockema Andreae. In dezen raad hebben eenerzijds zitting vertegenwoordigers van Monumentenzorg, Hendrick de Keyser, Natuurmonumenten en andere organisaties op het gebied der bescherming van landschaps- en stedeschoon. Anderzijds is de medewerking verkregen van personen, die zich bezig houden met de toekomst, zooals stedebouwkundigen, landschapsarchitecten en den directeur voor het Nationale Plan. Door samenwerking van deze deskundigen is een project ontworpen voor de tentoonstelling, die thans in snel tempo wordt opgebouwd en die de geheele bovenverdieping van het stedelijk museum in beslag zal nemen.

A. J. KOSTER
GEREEDSCH.-MACHINERIEEN
SNELLEMANDWARSSTR. 4
TEL. 49467 R'DAM

Leven en Streven van de Maasstad

Ode aan de mossel

Beschikte de redacteur van deze rubriek over de pen van een Dirk Smits, hij zou een ode of lofzang aan de mossel schrijven. Zulk een ode zou in deze kolom ook volkomen op haar plaats zijn: is er één stad in dit goede land, die, eveneens in het verleden, zoo aan de mossel verknocht en verslaafd was als de Maasstad? Had bijvoorbeeld niet elke Rotterdammer, die de eerste decennia van deze eeuw bewust heeft geleefd, heugenis aan één of ander mosselenfestijn bij Martinot op den Nieuwen Binnenweg, waar gekookt of gebakken het banket der Zeeuwsche stroomen werd opgediend; had de wat jongere generatie, die zich de weelde van een oesterfeest bij Sonderop niet veroorloven kon, niet de gewoonte zich in den laten avond bij Centen in het Hang aan de echte, in haar smaak onovertrefbare mosselen uit Bruinisse of Ierseke te goed te doen, en nam niet de werkman, die zich zelf respecteerde op Zaterdagavond zijn portie „Zeeuwsche" aan het karretje achter het oude Lijkkantoor, dat een ietwat oneriene inrichting tot buur had, aan de Nieuwe Markt? Om maar niet te spreken van de hoeveelheden mosselen, die een paar keer per winter ieder lid van een bridge-, voetbal-, biljartclub of reisvereeniging bij den Ouden in het café naast het oude Gymnasium, waarvoor architect Oud indertijd zoo'n sprekenden gevel had gecreëerd, tot zich nam. De Rotterdammer was van ouder op ouder een mosseleneter. Van de Zeeuwsche dan. Een mossel behoort zijn wasdom te bereiken in de Ooster- of Wester Schelde en hun tusschenwateren. Wie herinnert zich niet de storm van verontwaardiging, die er op stak, toen eenige jaren geleden het Centrale verkoopkantoor voor mosselen te Bergen op Zoom besloten had aan de Maasstad mosselen uit de Waddenzee te verstrekken en de Zeeuwsche beneden den Moerdijk te houden en naar België uit te voeren? Onze courant kon de „ingezonden stukken" toen bijna niet verzwelgen. En de verslaggever werd overstelpt met redeneeringen, waarin Zieldorf, de grossier, en Van Urk, de groothandelaar uit Harlingen of daaromtrent, schering en inslag waren. De Zeeuwsche mossel, grootgebracht in het zoute water van Beveland en Schouwen, zoo verklaren de deskundigen, ook nu nog, is door haar pittigen, zilten smaak verre te verkiezen boven de Waddenmossel. Die zelfs het, overigens zeer ontoepasselijke epitheton „wilde" heeft verworven. Alsof dit in zijn schelp, aan ondiepten gekluisterde, smakelijke weekdier, dat bovendien nog tot de kooploozen behoort, ooit iets zou kunnen doen, waarmee het die kwalificatie zou verdienen!

Meer dan ooit heeft in het nu afgesloten mosselenseizoen Rotterdam zijn gehechtheid aan de zilte delicatesse getoond. Het seizoen is, nu geen r meer in de maand is en de mossel gaat melken, — wat een vakkundige term schijnt te zijn voor het vermenigvuldigingsprocedé, dat zich in deze zomermaanden afspeelt —, afgesloten. En in de afgeloopen 8 maanden, die wel een r in hun naam droegen, die onderbroken zijn door een stagnatie van bijna 9 weken, toen de aanvoer door de vorst werd gehandicapt, hebben we met zijn zeshonderdduizenden ruim 4 millioen kg mosselen opgegeten. Bergen op Zoom heeft ons gerantsoeneerd zeggen de heeren Portielje van den Gemeentelijken Vischafslag en G. Jansen, de voorzitter van de Grossierscombinatie, maar anders hadden we er nog veel meer verslonden. En we zeggen dat deze deskundigen gaarne zien, vooral als we denken aan de smakelijker maaltijden, die zorgende handen in onze eigen omgeving met mosselen als basis hebben bereid en aan de vele malen, dat die zelfde zorgende handen achter het net vischten, en de paar balen mosselen bij onzen leverancier juist aangevoerd, in een ommezien verdwenen waren.

Wie geen brood heeft, eet korsten van pastelen, en wie slechts weinig vleesch en alleen dure visch kan bekomen, vergenoegt zich met de voedzame en bonlooze mossel, die het hare gedaan heeft om ons den barren winter draaglijker te maken. Van een toevallige versnapering is de mossel een gewilde zooal niet dagelijksche dan toch wekelijksche en geziene gast op onze tafels geworden, wat sommige onzer medeburgers, die de mossel niet verdragen kunnen, ook te haren nadeele beweren.

Rotterdam, we herhalen het hier nog eens, is altijd de „erkende klant" van den Zeeuwschen mosselenvisscher geweest en daarom heeft het in het volgende seizoen, als we weer de mossel als welkome aanvulling van onze rantsoenen zullen moeten beschouwen, recht op een streepje voor. De hoofdstad en de hofstad immers zijn geen van beiden te vergelijken als oude afnemers van mosselen bij deze mosselen verslindende havenstad.

MAAKT UW SAUS PIKANT MET
BREDER'S MOSTERD
ROTTERDAM
DE FIJNSTE DE STERKSTE

GEMENGD NIEUWS

DIAMANTEN HUWELIJKSFEEST

Op 19 Mei hoopt het echtpaar A. Rovers—Jans, Loosterweg I te Hillegom, zijn diamanten huwelijksfeest te vieren.

VERDRONKEN

Uit de Oude Maas, nabij het buiten Walevecht te Dordrecht, is vrijdagmiddag een lijk opgehaald. Het bleek te zijn van den veertigjarigen J. van E., gewoond hebbende Kolfstraat 69, Dordrecht, die reeds sedert 4 Mei werd vermist.

KIND IN KALKKUIL GEVALLEN

Het bijna tweejarige zoontje van de familie van Lieverloo aan de Rozenstraat te Oss wist door de omrastering van een kalkkuil te komen en is in de kalk terecht gekomen. Het liep daarbij zulke ernstige verwondingen op, dat het spoedig na het ongeluk aan zijn verwondingen is overleden.

JONGEN VERMIST

De politie te Bussum verzoekt opsporing van den elfjarigen Jan Berveling, die Vrijdagmiddag om kwart over een de ouderlijke woning heeft verlaten en daarin tot op heden niet is teruggekeerd. De jongen blijkt niet op school te zijn geweest en moet omstreeks half vijf Vrijdagmiddag in den omtrek van het station Naarden—Bussum gezien zijn.

Hij is 1.45 m lang, heeft slank postuur, bolrond gelaat, opvallend groote oogen, lichtblond tamelijk lang haar met de scheiding links. Hij was gekleed in grijs flanellen blouse en korte donkerblauwe cheviot broek. Grijze fantasie sportkousen en lage zwarte schoenen.

12.000 SIGAREN GESTOLEN.

Te Casteren is ingebroken in de fabriek van de firma de Ronde. Niet minder dan 12.000 sigaren zijn gestolen.

In het Voorbijgaan

Wie het voorrecht heeft gehad, laatstleden Donderdag, Hemelvaartsdag naar „den buiten" te gaan, zal, al ware hij ook nog zoo'n Nurks, het hart zich hebben voelen verwarmd bij wat hij daar beleefde. Die slierten fietsende mannen en vrouwen, jongens en meisjes, borst en rug omhangen met alle kleuren van Holland — en hoe onvergetelijk zijn deze! — die zegevierende terugkeer van de bloembollenvelden; die stevig stappende troepen knapen en deerntjes, de bruine beenen-bloot en de ruggak op den schouder; die meer bedaagde wandelaars en toeristen, die nu eigenlijk voor het eerst na een barren winter eens „er uit" waren, uit hun kleine woningen en hun bedompte kantoren en hun lokalen met de vele doode oogen: dat jonge groen, een en al weldadigheid voor het vermoeide oog; die malsch dampende weiden met al de heerlijkheid van een zwellende Hollandsche Lente eroverheen, het vroolijk gejetter van musch en spreeuw en de welig lokkende roep van den merel — vie zou bij dit alles de wintersche jas zijner onaandoeniijkheid hardnekkig toegeknoopt kunnen laten zitten en zich niet gewonnen geven, meegenomen op de deining en golfslag van dit ontwaken? Want wat dit alles dreef, was het iets anders dan de onbewuste drang, iets dichter te zijn bij de Feestelijkheid dezer Wereld, een feestelijkheid, die er is al zien wij haar ook meestal niet en waarin wij allen, óm te leven, toch blijven gelooven? Was het iets anders dan een vaart ten hemel, ondanks het feit, dat in alle Leven en Zijn ook de hel een onontkoombare werkelijkheid is?

Zóó beleefde een groot gedeelte van Holland zijn Hemelvaartsdag. En misschien was het, aldus doende, toch in wezen niet zóó ver af van wat de eerste Christenen, negentien eeuwen geleden, doorleefden en op hun wijze woord en vorm gaven in hun geloof in Opstanding en Hemelvaart van hun Heer. „De Heer leeft!" — dat was de groote, alles kleurende, beheerschende zekerheid in hen. Ondanks alle machten der duisternis in pantser en in toga, ondanks al hun eigene schamele geringheid, ondanks den dood, le

H2537 – 0006

Familie-Advertentiën

Voor de vele bewijzen van deelneming ontvangen bij het overlijden van onze Vrouw en Moeder, Mevrouw
JANNA BASTIANA LOOIS—Robanus,
betuigen wij U onzen hartelijken dank.
A. LOOIS.
A. LOOIS Azn.
E. W. LOOIS—Tukker.
Middelburg, Mei 1942.

BEGRAFENIS ONDERNEMING
W. H. J. v. d. TOORN N.V.
TELEFOON
Rotterdam 40194
b. g. g. 43784
Wassenaar 9081

POSTZEGELS
B. J. DE HEER, Coolsingel B 5 (voor oude Passage), VRAAGT TE KOOP, zowel losse als verzamelingen tegen hoogen prijs. Geopend 9—19 uur. Tel. 37974.

MANTELS
JAPONNEN
MANTELCOSTUUMS
EN BLOUSES
MODEHUIS DE VOI
STATENWEG ¾ TUNNEL
DEN HAAG HOOGSTR. 1

Merz PREPARATEN
CORYZA-SEROL TEGEN VERKOUDHEID
RECTO-SEROL TEGEN AANBEIEN
IMPORTEUR:
FA. ARTH. E. M. LUCHTENS
GRAAF FLORISSTRAAT 16A
ROTTERDAM (C)
TEL. 32691 GIRO 60837

ZÖLLNER
OPTICIEN
ZWARTJANSTRAAT 51
ROTTERDAM
TEL. 42950

STAP NAAR
LAP
VOOR UW VOORDEEL
Betere HEEREN- EN JONGENSKLEDING
RAMLEHWEG 38A
ROTTERDAM

SMAAKVOLLE WAND, BEHANGSEL MAASKANT
2e MIDDELLANDSTR. 2 TEL. 33192
EIGEN BEHANGERIJ

KEEREN
LAAT UW WINTERJAS, COSTUUM OF REGENJAS VAKKUNDIG KEEREN DOOR DEN BEKENDEN MAATKLEERMAKER
G. KIELA JR
MATHENESSERWEG 116 E TEL. 39630

BIJNA 'N HALVE EEUW
Stempels
LEVEREN WIJ
N.V. Graveer- & Stempelfabriek
BOERS & Co.
NIEUWE BINNENWEG 147
ROTTERDAM - Tel. 30606

Alleen voor Gedupeerden
GERO - ZILMETA
artikelen, w.o. een pracht sorteering
CASSETTES
v.a. ƒ 26.95—ƒ 133.05
KOK
Schiedamscheweg 179

STOOPMAN
Nw. Binnenw. 397
TEL. 33571
OPGERICHT 1829
H.D.Z. Verlovingsringen
Massief 14 Kar. Gew. Goud
Ook GOUDEN VERLOVINGSRINGEN MET ZILVEREN KERN
JUWELIERS

MAATKLEEDING VOOR DAMES EN HEEREN
SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN!
C. FLES - v.d. BROEK
BERGSINGEL 155 TEL. 42674

GOUD ZILVER JUWELEN
BONNEWITS
Coolsingel A 23 v. Postkantoor

BEGRAFENIS-ONDERNEMING
J. J. VIELVOYE
(J. Terlaak)
Kantoor: Rotterdam
Telefoon 30680
b.g.g. 32435

ZILVEREN EN VERZILVERDE LETTERLEPELS THEEZEEFJES GEBAKVORKJES POTLODEN EN NOG HONDERDEN ANDERE CADEAUTJES

BRUNOTT
N. BINNENWEG 195, R'DAM

VAN BEEST
VASTELAND 39, TEL. 21250
2 lijnen
Goud. singel 534 Tel. 48931
Den Haag: Grutterij „Hollandia", Loosduinschekade 240. Telef. 333727.
Op de nieuwe bonnen:
PEULVRUCHTEN, div. soorten GORTMOUT, Gepofte GORT MAIZENA, Extra JAM.
Zonder bon:
WILDSOEP in literblikken
Gebr. HAAS, TALING, enz.
Busjes BAARS op tom.saus
GARNALEN-, en VISCHpastei
Vaatjes gez. WIJTING
Vaatjes gez. GROENTEN
Potjes UITJES, AUG., PICALL. PARASANG vervangt vleesch
Hertie's TOM- en KIPSOEP
Potten VLEESCHIJS (bonvrij)
Gemengde SPECERIJEN (orig.)
SMEEROP vervangt kaas
SLAGCREME, ALBUMONA
Bonvr. PUDDING en VLA
SCOTTY ZEEP, SHAMPOO
ZEEPBOEKJES, BOEFWAS
Uitgebr. Prijscourant op aanvr.

Sandwijk VOOR UW BRIL
FIJNE STAALWAREN. OPTIEK. FOTO
ZIEKENFONDSLEV VAN BRILLEN
ZWART JANSTRAAT 14 TEL. 40537
V/H JONKER FRANSSTRAAT 103

---

60 JAAR!
Reputatie door Prestatie
BENNER
97 Noordeinde - DEN HAAG

BONTWERKEN
S. GOUDSMIT
BREITNERSTR. 52
Telefoon 21658
Oudste Huis van Vertrouwen met een jarenlange reputatie!
SPECIAAL ADRES voor het repareeren en moderniseeren aan alle soorten Bontwerken.

Voor Uwe bewaking alleen de
VER. BEWAKINGS DIENSTEN
Schiemond 48 — Tel. 32650
Indien geen gehoor: 37888 of 48719, Rotterdam
HET VERTROUWDSTE OP DIT GEBIED

PONT
Westersingel 52, Tel. 38065
Steno - Typen
Talen - Boekhouden
Middenstands-opleiding
ƒ 2.50 per maand.
NIEUWE CURSUSSEN
Ook voor Kantooropleiding

Het „Speciaal-Huis voor betere sigaren"
FELIX HEIJNEN,
te Rotterdam, Mathenesserlaan 272b, tel. 31444
moet thans helaas ook surrogaat-sigaren cigaretten, rooktabak en shag per rantsoen verkoopen. heeft daarin een ruime sorteering en verwacht dus graag „bonnen-bezitters" tusschen 10 en 5 uur.

W. DAM's
Confectie-BEDRIJVEN
OOSTZEEDIJK 276
BEIJERLANDSCHELAAN 85
VAN FABRIEK NAAR VERBRUIKER

VERJONGD!
Oude sieraden ontvangt U „verjongd" terug. Wij zijn specialisten in het vermaken van oude sieraden. Komt er eens met ons over praten.
EBLEI
Nw. BINNENWEG 289
ROTTERDAM

W. C. HARTMANN
ACCOUNTANT
Lid N. Instituut v. Acc.
BERGSCHELAAN 161. Tel. 40583
BELASTINGZAKEN

G. KIELA
Kleeding naar maat
ZAAGMOLENDRIFT 31 ¾ MEENT 59-41
TEL. 48006 HALTE LIJN 10-15-22

Verlovings-ringen
Het meest betrouwbare adres
REINIER VAN DEN BERG
DE RINGENSMID
WEST KRUISKADE 53
OOK INRUIL VAN GOUD, ZILVER, BRILLANTEN

U kent mij toch?!..
100% WAARDE ...
...HEEFT UW SPECIALE VERGUNNING, INDIEN U DEZE INWISSELT TEGEN PRIMA MODERNE
Heren- en Jongenskleding
DUS MET UW VERGUNNING NAAR:
PIET v. d. BERGH
STATENWEG 188 TEL. 40759
WINKELSTAD BLIJDORP
ROTTERDAM

SCHILDERIJEN
Kunsthandel ARTI
NOORDSINGEL 199,
2e huis v.a. Bergweg
voorheen N. Blaak.

Woning-inrichting
Ameublementen
Kleinmeubels
A. v. Leeuwen & Zn.
ORANJESTRAAT 1—3
Hoek Noordeinde,
Den Haag, Tel. 110860

PLAATST N.R.C.'tjes

Ook voor Uw drukwerk....
P. F. VAN DEN ENDE
Rotterdam: Nieuwe Binnenweg 319, Tel. 32396 — Coolsingel 5, Tel. 37740
Schiedam: Rotterdamschedijk 234, Tel. 68197
Den Haag: Groote Marktstraat 33, Tel. 112712

HOTEL - RESTAURANT „REGINA"
SPOORSINGEL 73—75. — TELEFOON 40596
OPENT
MAANDAGMIDDAG ZIJN BAR
U tot een bezoek uitnoodigend.
P. GOOSEN.

RADIO DEFECT?
Vakkundig nazien en doormeten voor 50 ct. Advies aan huis. Radio-Techn. Dienst v. Straaten, Middellandplein 30, Telef. 39107.

Uitnodiging
tot een bezoek aan onze smaakvol ingerichte kunstzalen; onder deskundige leiding brengen wij hier uitsluitend geheel verantwoord werk: schilderijen, zowel oude als moderne meesters, plastieken en verdere kunstnijverheid, artistieke meubelen.
Linders' Kunstzalen
werk van goed gehalte
Dordrecht, Raamstraat 1, Tel. 6041 - 6042

DROP N.V. voorheen Aert van Nesstraat
Dagelijks schoonhouden van kantoren, scholen, trappenhuizen, portieken, enz.
* GLAZENWASSCHERIJ
TEILINGERSTRAAT 20 TEL. 47111

R. Iwolsman
ASSURANTIËN
REGENTESSEPLEIN 1-2 — DEN HAAG
TELEFOON 394855
ALLE VERZEKERINGEN

VAN MARLE, DE SILLE & BAAN
VEILINGMEESTERS TE ROTTERDAM SINDS 1825.
MAKELAARS-TAXATEURS EXPERTS.
GOUVERNESTRAAT 73.
OPENBARE VERKOOPINGEN
op DONDERDAG 21 en VRIJDAG 22 MEI 1942, v.m. 10 uur, zullen in bovengenoemd Veilinggebouw, publiek worden verkocht:
FRAAIE MODERNE INBOEDELS
w.o. EET- en SLAAPKAMERAMEUBLEMENTEN, SALONMEUBELEN, goede, moderne PIANINO, „Reimer & Jahn", Radio's, Dressoirs, Klepbureaux, Bureaux-Ministre, goede SCHILDERIJEN, Brandkast, „De Haas", Accordeon „Scandalli", kapitale, moderne RADIO-GRAMOFOON-COMBINATIE met platenwisselaar, electr. Waschmachine met Centrifuge, „Kraus", KOELKAST, Porcelein, Kristal, Glaswerk, Linnengoederen, stalen Ledekanten met Beddegoed, lederen e.a. Clubfauteuils, Boeken- e.a. Kasten, Naaimachines, Stofzuigers, Rijwielen, zeer goede Gasfornuizen, Kachels, Baden en Geysers, Keukeninventarissen, compl. Winkelinventaris, enz., enz.
Kijkdagen: Dinsdag 19 en Woensdag 20 Mei a.s. van 10—4 uur. Goederen kunnen steeds worden bijgevoegd en afgehaald.

Op 3, 4 en 5 JUNI a.s. in de KUNSTZALEN van den ROTTERDAMSCHEN KUNSTKRING", WITTE DE WITHSTRAAT 35, te ROTTERDAM:
ZEER BELANGRIJKE KUNSTVEILING
VAN EEN KOSTBARE VERZAMELING
OUDE en MODERNE SCHILDERIJEN
ANTIEK PORCELEIN, MEUBELEN enz.
Kijkdagen: Zondag 31 Mei, Maandag 1 en Dinsdag 2 Juni a.s. De fraaie geïllustreerde Catalogus is in bewerking en wordt t.z.t. aan de ons bekende adressen verzonden en is ten onzen kantore verkrijgbaar aa ƒ 0.75.
GOUVERNESTRAAT 73 — TELEFOON 31451.

HET NEDERLANDSCH ZEEHOSPITIUM
te KIJKDUIN is met ingang van Zaterdag 16 Mei
VOORLOOPIG VERPLAATST NAAR
WEESPERSTRAAT 85, DEN HAAG
Fondspolikliniek orthopaedie Donderdagmorgen 9 uur (Dr. DE MOL VAN OTTERLOO).

KUNSTHANDEL VAN MUNSTER
Het betrouwbaarste en vakkundigste adres voor SCHILDERSTUKKEN ETSEN en AQUARELLEN.
Voordeelige prijzen!
STATIONSSINGEL 20, „Winkelstad Blijdorp", Telef. 40751.

Naast restauraties en reparaties aan auto's belasten wij ons ook met SPUITLAKWERKZAAMHEDEN van allerlei aard, zoals:
MEUBELEN (v. bedrijf, tuin of woning) RECLAMELETTERS, KLOKKEN (in- en exterieur), KINDERWAGENS, enz. enz.
Eventueel ermede gepaard gaand smidswerk, houtwerk, draaiwerk, plaatwerk, laschwerk of bekleed-reparatiewerk kunt U ons toevertrouwen en zal U zeker duurzaam tevreden stellen. Voor een niet verplichtende prijs opgave bevalen wij ons gaarne aan.
A. MULLER & ZN.
CARROSSERIEFABRIEK
VIJVERHOFSTRAAT 82-98 - R'DAM - TEL. 42184 - 43525

NEDERLANDSCHE MIDDENSTANDSBANK N.V.
HOOFDKANTOOR HEERENGRACHT 580, AMSTERDAM - 76 VESTIGINGEN
HANDELS- EN BEDRIJFSCREDIETEN
BIJZONDERE CREDIETEN
VOOR DEN MIDDENSTAND
VASTE VOORSCHOTTEN

KAREL HOOGSTRAATEN
Haastige spoed is zelden goed!
Maar in dit geval moet U spoed betrachten, want nu hebben wij nog smaakvolle degelijke meubelen, meubelen die Uw huis gezellig maken en U na jaren nog voldoen.
Zorg dus, dat U erbij bent, stap morgen eens bij ons binnen en laat U zonder eenige verplichting onze collectie meubelen toonen.

WONINGINRICHTING
FOKKELMAN
NWE BINNENWEG 288-294 R'DAM

AHREND
N.V. WED. J. AHREND & ZOON
KANTOORBEHOEFTEN
Wij houden alle moderne bureaubehoeften voorhanden in groote verscheidenheid en van prima kwaliteit.
ROTTERDAM - NIEUWE BINNENWEG 317 - TEL. 30483, 34883

SPECIALE AANBIEDING ZILVERVOSSEN
C. OVERSLOOT - Bontwerker
NIEUW ADRES: CLAES DE VRIESELAAN 27
TELEFOON No. 37479, b. g. g. 40125, b/d. Middell.str.

Ingaande 18 Mei a.s. zullen onderstaande boekhandels des Maandagsmorgens tot 1 uur
GESLOTEN ZIJN:

P. L. GOEMANS	N. Binnenweg 82
HECTOR & BAZENDIJK	Jongkindstraat 10
W. J. v. HENGEL	Coolsingel C 5
KRAMERS & BOYMANS	Mauritsweg 43
W. A. v. SETTEN	Statenweg 211
VOORHOEVE & DIETRICH	N. Binnenweg 29
WESTER BOEKHANDEL	N. Binnenweg 331

Schadevergoeding Huisraad enz.
Weet U dat U van Uw spaarbankboekje ook BOEKEN kunt koopen?

DEGENAAR & ZN.
MAATKLEERMAKERS
de Sav. Lohmanlaan 81a
TELEFOON 42665
Ook voor onderhoud van Uw garderobe!

50,000 Rozen
ruimen wij op wegens plaatsgebrek en sturen U een prachtcollectie van 12 allermooiste Struikrozen voor ƒ 1.50; 6 der mooiste Klimrozen kort gesnoeid ƒ 1.25; Stamrozen pim. 2 M hoog ƒ 1.- p. st. Bestel direct, wij zijn zoo uitverkocht. Giro 360087: ABINDA, v. Zeggelenstr. 34, HAARLEM.

ALLERFIJNSTE RAATHONING
op jambonnen à ƒ 3.— per KG. verkrijgbaar plus 50 ct. statiegeld per 2 KG. ongefrankeerd. Zend Uw bonnen en gireer 16199
M. DE LANGE,
B. Wstraat 124, Arnhem.

Zeker, het is niet gemakkelijk...
... om aan een flesch Apricot Bols te komen; de aflevering is nu eenmaal beperkt. Maar indien ge slaagt, dan weet ge: aan de vermaarde kwaliteit van Apricot Bols (met het zachte aroma van rijpe abrikozen) is niets veranderd.
Schenk Uw APRICOT BOLS in een vooraf gekoeld, hoog glas.
Geef deze voortreffelijke likeur de eer, die haar toekomt.

BOLS

Medinos tandcream doet meer dan gewone tandpasta. Door haar capillair-activiteit dringt de sterk schuimende Medinos met haar buitengewoon desinfecteerend en tandsteenwerend vermogen, tot diep in zelfs microscopisch kleine spleetjes van het tandoppervlak, waarin de borstel niet kan komen en waar tandbederf juist het eerst optreedt. De ideale verzorging van Uw tanden en kiezen is: tweemaal per jaar controle door Uw tandarts en tweemaal per dag poetsen met Medinos.
MEDINOS
de capillair-actieve tandcream
Uitsluitend verkrijgbaar bij apothekers, drogisten en de speciaalbranche.
NEDERLANDSCH FABRIKAAT
BEWAAR LEDIGE TUBEN! Voor elke nieuwe tube moet immers een ledige met dop worden ingeleverd.
MEDINOS LABORATORIA - AMERSFOORT M 123 d

FIRMA „ANDERS"
(GEVESTIGD SINDS 1923)
BAAN 180 (NABIJ WEST ZEEDIJK)
TELEFOON 20433.
Uit voorraad leverbaar, zoowel brandvrije als brand- en inbraakvrije LIPS, DE HAAS, e.a.
Brandkasten en Kluisdeuren.
Het vertrouwdst adres voor gebruikte en gereviseerde kasten. Diverse referenties, zoowel van gemeente- als particuliere firma's.
VRAAGT ONS INLICHTINGEN OVER KLUISBOUW!

Exclusieve MEUBELTJES?
Dan kunt U zeker terecht bij:
v/h TOORENBURG & DAMME
NWE. BINNENWEG 340 ¼ PLANTSOEN R'DAM - TEL. 34130

Hoe Zeeland zal herrijzen? Sneller, dan het eens gebouwd werd. Voortvarende bedrijven als Lavaleije zetten daar reeds NU hun schouders onder. Lavaleije beschikt daarvoor over een stal, die in den waren zin des woords bouwexperts zijn en die kunnen steunen op de eigen fabriek en werkplaatsen van Lavaleije! Alles is een hand! Opbouw nú of straks..... Lavaleije heeft er op gerekend!
BOUWBEDRIJF
ed. LAVALEIJE & Zonen
ROTTERDAM, TELEFOON 31269. ZEELAND: W. SOLBURG, TELEFOON 205

Dat ziet er duur uit!

Dat zullen Uw gasten óók zeggen als ze Uw nieuwe meubelen zien.
U weet wel beter.... 't was prima kwaliteit voor normalen prijs.
Nu nog... net als vroeger... degelijke smaakvolle meubelen bij
„DE MEUBELBEURS"
GROOTE VISSCHERIJSTRAAT 8-10 bij de Mathenesserbrug - R'DAM

Kostbaar Meubilair!
Wij bieden aan: Gothiek Bankgarnituur bestaande uit 3-zitsbank, 2 fauteuils, prima bekleeding, en kloostertafel ƒ 650.-. Zeer zware Engelsche eetkamer, luxe dresseur, 2 fauteuils, 4 stoelen met groen velours, tafel met 2 trekbladen ƒ 550.-. Gothieke eetkamer, dressoir 200 cm, kloostertafel, 2 fauteuils, 4 stoelen, orig. Gobelin-bekleeding, ƒ 975.-. Old Finish boekenkast ƒ 135.-. Ahorn slaapkamer bestaande uit 3-deurskast, litsjumeaux, 2 nachtkastjes, tafel, 2 stoelen ƒ 495.-. Blank elken eetkamer met oude kwaliteit bekleeding ƒ 425.-. Franseh dames-bureautje ƒ 150.-. Old Finish Fantasiefauteuils met prima bekleeding ƒ 37.50. Engelsch bankgarnituur, 3-zitsbank, 2 clubfauteuils met Pullmankussens ƒ 595.-, 2 stalen fauteuils met tafel ƒ 295.-. Gothieke heerenkamer, boekenkast, bureau en bureaufauteuil ƒ 495.-. Diverse kleinmeubelen. Bezoekt onze showroom „HET WOONHUIS", dagelijks geopend van 9—6 uur, Eendrachtsweg 21, Tel. 34746, Rotterdam.

ROLLUIKEN
IN STAAL EN HOUT
BINGHAM & CO.
R'DAM — TEL. 69095 (3 lijnen) — SCHIEDAM

Lakspuitinrichting
v. Automobielen, Industrie-Artikelen — Meubelen, Piano's en Kinderwagens in moderne kleuren.
C. Richters & Zn.
Mauritsweg 26, Telef. 36137

H2537 – 0007

Triomfen van Nederlandschen geest in de Europeesche kultuur

IV.

Vondel en Cats in Duitschland

In de dagen van onze groote dichters hing de internationale invloed in hoofdzaak af van persoonlijk contact. Er was ook wel uitwisseling door de pers, maar de vliegende blaadjes en actueele brochures hielden zich bij voorkeur bezig met de dingen der werkelijkheid, waarvan men geloofde of wilde doen gelooven, dat ze elders hadden plaats gevonden. Ook werden er wel werken vertaald, maar ook daaraan gingen invloeden door persoonlijk contact vooraf. Over poëzie en schilderkunst hoorde men toen weinig, als iemand in een vreemd land gereisd had of er om de een of andere reden een tijdlang had vertoefd. Nu was ons land in bijzonder gunstige conditie, want hier kwamen veel vreemdelingen, niet alleen voor zaken, maar ook uit cultureele overwegingen. Vooral de Leidsche universiteit was een metropool van gezag en invloed. Wie het „Album studiosorum" doorbladert, stuit telkens weer op namen van buitenlanders, die later in eigen land tot roem kwamen. Het waren ook meest jonge menschen, die eigen cultuur meebrachten, omdat alleen de beter gesitueerden een verblijf alhier konden bekostigen. Dikwijls echter werd aan een voornamen studiosus door welmeenende ouders of verzorgers een gouverneur meegegeven en daarvoor werden uiteraard bij voorkeur de knapste koppen uitgezocht. Tal van bekende Duitsche schrijvers en dichters uit dien tijd hebben zoo ons land leeren kennen.

Juist in dien tijd ging er een stroom van litteraire vernieuwing over Europa, die in Italië als Renaissance zijn bron had en idealen van een nieuwe dichtkunst voor het volk, maar door geleerden, over de naastbijzijnde landen, Spanje en Frankrijk, uitgoot. Hij volgde verder een bedding, die over ons land naar Duitschland leidde. Vooral Petrarca gold als de geestelijke vader. Goed te kunnen „petrarkiseeren" was hoogste roem. In Spanje waren het Lope de Vega Carpio en Calderon de la Barca, in Frankrijk vooral de zeven dichters, die naar klassiek voorbeeld een nieuw zevengesternte, een pleiade, vormden. Sommigen van deze renaissance-dichters als Petrarca, Lope de Vega en Ronsard, hebben hun naam tot op heden kunnen handhaven, anderen, als Marino in Italië, Gongora in Spanje, Théophile Viau in Frankrijk, hebben toenmaals grooten invloed uitgeoefend, maar zijn thans alleen nog maar bekend bij de menschen van het vak.

De renaissance-poëzie vond ten onzent spoedig vruchtbare navolging bij Carel van Mander, Jan van Hout en Daniel Heinsius, bij Coornhert, Spieghel en Roemer Visscher, bij Cats en Vondel, Hooft en Huygens. Het was vooral een Leidsch student uit Oost-Duitschland, Martin Opitz von Boberfeld, die de brandende fakkel verder droeg. Hij werd een leerling van Heinsius, vertaalde zijn gedichten en maakte propaganda voor zijn theoretische inzichten. Zoo werd Martin Opitz de wetgever op den Duitschen Parnassus, maar de eer gaf hij aan zijn leermeester:

Ik wil, daar gij mij zijt als
[dichter voorgegaan,
Wat mij aan roem en eer zal
[Duitsch wordt aangedaan,
Bekennen gaarne, zeggen zeker
[en gewis,
Dat van mijn poëzie uw kunst
[de moeder is.

Zooals Opitz de profeet van Heinsius werd, zoo verkondigde een jongere landgenoot van hem, wederom een Sileziër, Andreas Gryphius, den roem van Vondel. Ook hij werd aangetrokken door de Leidsche alma mater en kreeg daar zelfs een zekere positie. Maar voor hem werd een cultureele factor van nog grooter betekenis de Amsterdamsche Schouwburg. Hij moet er veel gewoest zijn: van de belangrijkste stukken, die er gespeeld werden in den tijd, dien hij in ons land doorbracht, laten zich bijvoorbeeld op zijn drama's aantoonen. Zijn eerste en wellicht belangrijkste tooneelspel, de „Leo Armenius", blijkt zoowel met Hooft's „Gerard van Velzen" als met Vondel's „Gysbrecht van Aemstel" motieven gemeen te hebben. Ook wijst de inleiding tot dit treurspel als men tusschen de regels leest, in het verhaal over een nachtelijke wandeling door Amsterdam op invloed van hier. Gryphius schoolde zich als dramatisch dichter aan een vertaling van Vondel's „Gebroeders". Er is ook verder steeds weer verwantschap tusschen zijn drama's en die van Vondel, tusschen „Katharina von Georgien" en de „Maeghden", „Carolus Stuardus" en „Maria Stuart", „Papinianus" en „Palamedes", de „Geliebte Dornrose" en de „Leeuwendalers". „Bij de meeste tooneelspelen van Gryphius", zegt een Duitsche Gryphius-specialist, „laat zich een woord van Vondel als inspiratie aanwijzen. „Dat de Duitsche dichter dien invloed niet uit onder stoelen of banken stak, blijkt wel daaruit, dat hij de navolging der antieke koren, die wij bij Vondel als „reien" vinden, als „Reyhen" in de Duitsche letteren heeft ingevoerd.

Moeilijker dan het probleem van de afhankelijkheid van Andreas Gryphius ten opzichte van het door hem bewonderde voorbeeld, is dat van de doorwerking van Vondel's kunst in de Duitsche literatuur. Zijn Jozef-trilogie, de „Gysbrecht van Aemstel" en „Hierusalem verwoest" werden te Hamburg gespeeld, dat weten wij van Johann Rist, een lyrisch en dramatisch dichter die ook als stichter van een taalgenootschap in Noordwest-Duitschland terecht in aanzien stond. Maar ook de roodrezende comedianten, in de eerste plaats de beroemde troep van Johannes Velten, hadden Vondel op hun repertoire, waarbij zijn sublieme woordkunst wel niet tot haar recht zal zijn gekomen. Hoe diep evenwel de litteraire invloed van Vondel ging, laat zich alleen maar vermoeden. Een Duitsche onderzoeker meent hem zoo hoog te moeten aanslaan, dat hij hem bepalend voor den Duitschen zeest laat zijn: „Vondel hat den deutschen Geist bestimmt." Stellig kan men het met hem eens zijn, dat met en door Vondel de invloed van ons land in dien tijd veel meer diep en belangrijk was: „Nederland was het geestelijke middelpunt en het gemeenschappelijk beleefde evenement van bijna alle dichters van de Germaanasche barok."

Tegenover dezen veelal diep onder de oppervlakte voortwerkenden en slechts af en toe plotseling zichtbaar wordenden invloed van Vondel is die van Cats gemakkelijker te definieeren. Al in 16.3 wordt door een literator van het gezag van Harsdörffer de „Selfstrijt" naast de sonneten van Petrarca geplaatst. Ook de „Trou-ringh" werd spoedig bekend. Het aantal getuigenissen omtrent Cats is in de Duitsche literatuur talrijker dan die aangaande Vondel. Men benaderde hem veel gemakkelijker, maar daarvan was men zich ook bewust. „Naast den Nederlander Heinsius moet men Jacob Cats plaatsen", schreef de polyhistor Daniel Georg Morhof, „hij heeft uitgebreide en omvangrijke werken geschreven en zich in de zedeleer door allerlei zinnebeelden, die evenwel niet de volmaaktste in hun soort zijn, begrijpelijk trachten te maken, zijn werk staat niet op een hoog peil en is met woorden overladen, maar nietsmin zoetvloeiend, liefelijk en zuiver, zonder hardheden en met hier en daar een vernuftige wending; zijn doel is het algemeene nut ter onderrichting van het volk, waardoor hij dermate bemind is, dat hij alom gelezen wordt en ook in het buitenland waardeering geniet; als hij zich in zijn breedsprakerigheid wat gematigd had, zou men vooral veel in hem te prijzen hebben." Cats heeft zich in Duitsche literatuur ook gedurende de achttiende eeuw weten te handhaven. Zelfs in de negentiende eeuw, toen zijn roem bij ons reeds danig was getaand, achtte een Duitsch dichter, die om zijn verfijnden kunstvorm terecht nog steeds bewondering geniet, Graaf August von Platen, het niet beneden zich onder zijn vertalingen uit het Grieksch en Latijn, het Fransch, Italiaansch en Portugeesch, het Zweedsch, Deensch en het Perzisch een van de lyrische gedichten van Cats op te nemen: hij vertegenwoordigt het naast Homerus en Vergilius, naast Racine, Tasso en Camoens, naast Scandinavische volksliederen en den „Divan" van Hafis de wereldliteratuur.

Kan men veilig zeggen, dat in de zeventiende en achttiende eeuw Cats in Duitschland bekender was dan Vondel, in één opzicht genoot deze van meet af een onbetwist gezag; als theoreticus had hij voor de nieuwe kunst, die aan geleerdheid en vormschoonheden stelde, om het volk tot zich te verheffen, de klassieke formule gevonden: „Die van zijnen Geest naar den Parnas gedreven, in den schoot der Zanggodinnen nedergezeten, Apollo wordt aangedaan, dient zijne genegenheid en ijver door hulp van de Kunst en leringe te laten breideler; anders zal zulk een vernuft, hoe geluk-kig het ook zij, gelijk een ongetoomd paard, in het wilde rennen; terwijl een ander Dichter, door Kunst en onderwijs getoomd, den hengst slacht, die, onder een goeden roskammer en berijder, met roede en sporen getemd en afgericht zijnde, overal bij kenners prijs behaalt: Natuur baart den Dichter, de Kunst voedt hem op." Deze woorden vonden weerklank bij de Duitsche leermeesters in het rijk van Apollo, bij Harsdörffer en Zesen, Birken en Kindermann, Hofmannswaldau en Morhof.

Vondel en Cats zijn in het rijk der letteren voor onze gouden eeuw representatief. In Duitschland voelde men dit zeer sterk. Een oude gravure uit den tijd, toen Vondel nog leefde, maar Cats reeds gestorven was, moge dit tot slot illustreeren. Zij verbeeldt den Helicon, den zetel van Apollo en de muzen. Een zwierige figuur, getooid met een hoed met pluimen, biedt de hand aan den jongen man met ontbloot hoofd. Het is Johann Rist, die door Martin Opitz wordt opgeleid tot den god der poëzie. De geest van den tijd bracht mede, dat dit niet in stilte gebourde, maar ten aanschouwe van hen, die bij uitstek tot oordeelen bevoegd waren. Het zijn als het ware de hovelingen van Apollo zelven. Rechts van hem op den voorgrond zien men Petrarca, te linker zijde Carpio, ons beter bekend als Lope de Vega. Verder links staan twee Franse dichters, Ronsard en Théophile. Ook aan ons land worden in dit roemruchte internationale gezelschap twee plaatsen toebedeeld: te rechter zijde van Apollo staan in de onmiddellijke omgeving van Petrarca Joost van den Vondel en Jacob Cats.

J. H. SCHOLTE.

Amsterdam.

Vondel en Cats op den Helikon.
(Oude gravure).

VOOR EXCLUSIEVE MEUBILEERING
REENS
HEILIGEWEG 47-51 – AMSTERDAM (C.)
TELEFOON 34800 (4 LIJNEN)

De zomer is in aantocht en de buitenbaden gaan weer open. — Het mooi gelegen buitenbad te Pijnacker heeft men leeg laten loopen om den betonnen bodem schoon te kunnen maken. Met frisch water gevuld wordt het weer het zomersche lustoord voor alles wat van water houdt. (Foto N.R.C.-Kierdorff.)

HET UITDIJENDE HEELAL

De spectra der spiraalnevels

II *)

(Van onzen astronomischen medewerker.)

Wij hebben in het voorgaande artikel reeds vermeld dat de eerste spectra, die men van de spiraalnevels verkregen heeft, onthulden dat het sterrenspectra waren en geen spectra van gasnevels; het waren absorptie-spectra, waarin enkele absorptielijnen te herkennen waren.

In het algemeen is het spectrum der spiraalnevels overeenkomstig aan dat der G-sterren, dus aan het zonnespectrum. En het is thans duidelijk, dat dit ook te verwachten was. De samenstelling der spiraalnevels uit sterren is over het geheel genomen dezelfde als de samenstelling van het melkwegstelsel uit sterren. In ons melkwegstelsel zijn er slechts weinig reuzensterren; er zijn zeer veel roode dwergsterren, doch die bezitten slechts een geringe lichtkracht, en daarom zullen de gele sterren van middelmatige afmetingen en lichtkracht den toon aangeven en het karakter van het sterrenstelsel, waarin zij voorkomen, bepalen.

Zoo is het in het melkwegstelsel, doch zoo is het ook in de spiraalnevels. De sterren waaruit deze bestaan zijn, voorzoover het geen reuzensterren betreft, in enkele naburige spiraalnevels, allen te ver van ons verwijderd in verband met hun lichtkracht, om afzonderlijk zichtbaar te zijn en ieder afzonderlijk een spectrum te kunnen geven. Het spectrum dat wij van de spiraalnevels kunnen ontwerpen is daarom een soort van gemiddelde van de spectra der sterren waaruit zij bestaan; en daar de gele sterren van middelmatige afmetingen en lichtkracht toonaangevend zijn voor de massa der sterren zal het spectrum der spiraalnevels groote overeenkomst moeten vertoonen met dat der G- en F-sterren.

De lijnen H en K (van Calcium) springen daarin op den voorgrond; daarenboven zijn de lijnen van waterstof en van de metalen van belang, zoowel in de sterrenspectra als in de spectra der spiraalnevels. Deze de merkwaardigste gegevens heeft men aan de zoo even genoemde calciumlijnen ontleend; zij zijn duidelijk en scherp en het meest geschikt om er metingen aan te verrichten. Wij hebben daarbij te denken aan zulke metingen dat daaruit de snelheid waarmede de spiraalnevels naar ons toe of van ons af bewegen, besloten kunnen worden. Om in te zien hoe zulks mogelijk is, hebben wij te bedenken dat het licht een trillingsverschijnsel is in den wereldaether, de hypothetische middenstof waarin al het bestaande gebed is. Het zien van rood licht beteekent dat wij per seconde minder trillingen van dien aether in ons oog ontvangen dan bij blauw licht.

Het Doppler-effect

Nu heeft ieder, in een trein gezeten wel eens een anderen trein fluitende hooren passeeren en daarbij opgemerkt dat de toon bij nadering der twee treinen hooger werd en na het passeeren weer evenveel lager. In de wetenschap, dat het geluid een trillingsverschijnsel in den dampkring is, kan men dit verschijnsel verklaren door te bedenken dat bij nadering van of tot een geluidsbron het aantal trillingen dat per seconde ons oor bereikt, grooter is dan wanneer wij ons ten opzichte van die geluidsbron in rust bevinden. Bij onderlinge verwijdering van geluidsbron en toehoorder is het aantal trillingen dat per seconde ons oor bereikt, geringer. Deze vergrooting, resp. verkleining van het aantal per seconde opgevangen trillingen nemen wij waar als een toename, resp. verlaging van den waargenomen toon. Men noemt dit het verschijnsel van Doppler Doch niet alleen voor het geluid gaat dit op, het geldt voor iedere trillende beweging; dus ook voor het licht.

Indien dus een lichtbron (een ster b.v.), waarvan wij veronderstellen zullen dat zij licht van één kleur geeft (groen b.v.), ons nadert, wordt het aantal per seconde ontvangen aethertrillingen grooter. Dit nemen wij waar als een verandering van de kleur, welke een weinig blauwer zal worden, dus blauw licht bevat bekend meer aethertrillingen per seconde dan bij groen licht. Doch indien de afstand tusschen de ster en ons grooter wordt, dan zullen wij per seconde minder trillingen ontvangen dan bij gelijkblijvenden afstand. Doch minder aethertrillingen per seconde beteekent, dat de kleur der ster een weinig rooder gezien wordt.

Bij onderlinge nadering wordt de kleur dus blauwer; bij onderlinge verwijdering schijnt de kleur dus rooder te worden. Doppler meende daarom dat de roode sterren in werkelijkheid wit licht uitstraalden, doch ons rood toeschijnen, door dat zij zich met groote snelheid van ons verwijderen. Deze meening was echter onjuist, want wij weten thans dat een ster een geheel spectrum van zichtbare en onzichtbare kleuren uitstraalt. Aan de zijdan zichtbare kleuren strekken zich uit van rood tot violet: doch buiten het roode deel van het spectrum bevindt zich de infraroode warmte-straling en buiten het violet de ultraviolette, chemisch actieve straling. Bij nadering of verwijdering van de ster schuift iedere kleur een weinig op naar het violet of naar het rood. Bij een verwijdering wordt dus het zichtbare rood onzichtbaar infra-rood, het oranje wordt rood; het geel wordt oranje; enz. Het onzichtbare ultra-violet wordt violet, doch ook bij een toenemende afstand der sterren worden alle kleuren wel degelijk in het spectrum aanwezig zijn. Een witte ster blijft dus ook bij beweging wit.

Zoo beschouwd schijnt het dus principieel mogelijk de nadering of verwijdering van een ster aan het spectrum te constateeren. Doch Efzeau heeft reeds omstreeks 1850 opgemerkt, dat het mogelijk zou zijn die verschuiving in het spectrum te meten indien men de zwarte absorptie-lijnen in het spectrum beschouwt als merkteekens en haar plaats vergelijkt met die van de overeenkomstige heldere emissie-lijnen van een gloeiend aardsch-gas. Men fotografeert daartoe een vergelijkingsspectrum, afkomstig van een kunstmatige lichtbron gelijktijdig met het spectrum der ster. Dan blijkt meestal dat de heldere natriumlijn in het vergelijkingsspectrum ten opzichte van de donkere absorptielijn van natrium in het sterrenspectrum een weinig verschoven is. Uit de grootte der verschuiving berekent men de snelheid der ster t.o.v. de aarde en door in acht neming van onze eigen snelheid vindt men die der ster.

Wat hier uiteengezet is voor de bepaling van de radiale snelheden (dat zijn dus de ontbondenen der snelheden naar ons toe of van ons af, in de richting van de gezichtslijn) der sterren, geldt in gelijke mate voor de bepaling van de radiale snelheden der spiraalnevels. Aan Slipter, Hubble en Humason is op dit gebied een uitvoerig waarnemingsmateriaal te danken. Slipter is al in 1912 met waarnemingen van dien aard begonnen, toen natuurlijk nog pas van de helderste spiraalevels. Tien jaren later kende men van ongeveer 40 spiraalnevels de radiale snelheden. Daarbij waren twee dingen merkwaardig: in de te plaats waren die radiale snelheden zeer groot, veel grooter dan wij in onze sterrenstelsel, zelfs bij wijze van uitzondering, gewend waren. En in de 2e plaats waren op eenige uitzonderingen na, die alleen betrekking hadden op de naburigste spiraalnevels met de kleinste snelheden, die radiale snelheden van ons af gericht. Die uitzonderingen konden daarenboven nog geëlimineerd worden door onze eigen snelheid in de wereldruimte als gevolg van de rotatie van het melkwegstelsel in rekening te brengen, zoodat men zeggen kon dat de snelheden van alle spiraalnevels van ons af gericht zijn. Dit alles gold reeds voor het bovengenoemde 40-tal en het is blijven gelden voor het veel rijkere, sinds dien verzamelde waarnemingsmateriaal. Van vele honderden spiraalnevels zijn de radiale snelheden thans bekend, en dus ook in ons melkwegstelsel, van minder beteekenis dan de daarin heerschende gravitatie-krachten, zoodat er geen vrees behoeft te bestaan dat de sterren, die wij thans zien, eenmaal in de wereldruimte zullen ontsnappen en te zijner tijd onzichtbaar zullen worden.

*) I in het Ochtendblad van 10 Mei.

SCHMEINK
GEREEDSCHAPPEN
Meent 116 – Rotterdam
Telefoon 55606

Snelheden van ons af

Het is daarenboven gebleken dat er een nauwe betrekking bestaat tusschen den afstand waarop de spiraalnevels van ons verwijderd zijn en de snelheid waarmede zij van ons weg schijnen te vluchten. De naburige spiraalnevels, die Slipter onderzocht heeft, hadden snelheden van 800 à 1800 km per sec. van ons af; later, toen Humason zich met den Hooker-telescoop op het onderzoek van de radiale snelheden der spiraalnevels kon werpen, kwamen snelheden voor den dag die tot 42.500 km per sec. en meer bedroegen. Dit laatste bedrag geldt dan voor een groep zeer ver verwijderde spiraalnevels, die in den Grooten Beer zichtbaar is. De verschuiving van de absorptie-lijnen in de spectra van zulke nevels is zoo groot, dat aan de juistheid van die snelheid van meer dan 40.000 km per sec. niet te twijfelen valt. Waaraan men natuurlijk wel kan gaan twijfelen, is aan het feit of deze lijnverplaatsingen in de spectra der spiraalnevels inderdaad wel als een gevolg van het verschijnsel van Doppler uitgelegd mogen en moeten worden.

De snelheid waarmee de spiraalnevels van ons weg schijnen te vluchten (indien wij n.l. werkelijk met een Doppler-effect te maken hebben) is evenredig met den afstand waarop de spiraalnevels van ons verwijderd zijn. Een twee maal zoo ver verwijderde spiraalnevel heeft een twee maal zoo groote snelheid, enz. Iedere vermeerdering van den afstand met 1 millioen lichtjaren veroorzaakt een vermeerdering van de snelheid van 170 km per seconde, zoodat de spiraalnevels, die op 100 millioen lichtjaren van ons verwijderd zijn, van ons weg schijnen te vluchten met een snelheid van 17.000 km per sec. De spiraalnevels in den Grooten Beer, welke een radiale snelheid van ons af hebben van 42.500 km per seconde zijn dus ongeveer 250 millioen lichtjaren van ons verwijderd.

Op de theoretische gevolgtrekkingen, die men uit dit merkwaardige verschijnsel gemaakt heeft, komen wij t.z.t. nog terug. Het zij thans voldoende nog op te merken dat deze vlucht der spiraalnevels uitgelegd kan worden als een gevolg van de omstandigheid dat het heelal naar alle richtingen en van ieder punt uit, uitzet. Men heeft berekend dat de afmetingen van het heelal na 2 milliard jaren verdubbeld moeten zijn, wanneer de snelheid gelijk blijft aan de door Hubble gevonden waarde.

De waarde van 42,500 km per sec., zoo even genoemd, bedraagt 1/7 van de lichtsnelheid. Indien men het heelal zou kunnen onderzoeken tot een diepte v. 7 × 250 millioen lichtjaren = 1750 millioen lichtjaren (nadweg 2 milliard lichtjaren) dan zou men aan spiraalnevels toegekomen zijn welke zich met de snelheid van het licht van ons verwijderen. Daarmede zou de onoverbrugbare grens gevonden zijn aan deelen van het Heelal, die wij met eenige mogelijkheid zouden kunnen onderzoeken. Wat achter die grens van 2 milliard lichtjaren verborgen is, zullen ons daardoor eeuwig onbekend. Er zal voorts een dag komen dat de spiraalnevels, die wij thans nog kunnen waarnemen, weggevlucht zullen zijn achter de grens, die door de natuur zelf gesteld beschrijft, op 2 milliard lichtjaren afstand. Daarna zullen zij een snelheid hebben, die groter is dan de lichtsnelheid en zoodoende voor ons onzichtbaar voor ons geworden zijn. Buiten het melkwegstelsel zal er dan in de wereldruimte niets meer voor ons zichtbaar zijn. De krachten, die vroeger deze kosmische expansie aanspraakelijk gesteld moeten worden zijn echter in de spiraalnevels en dus ook in ons melkwegstelsel, van minder beteekenis dan de daarin heerschende gravitatie-krachten, zoodat er geen vrees behoeft te bestaan dat de sterren, die wij thans zien, eenmaal in de wereldruimte zullen ontsnappen en te zijner tijd onzichtbaar zullen worden.

Voor de vrouw

DE LENTE UIT DE OUDE DOOS

De „oude doos" is in eere hersteld, dit voorjaar, en de mode uit grootmoeders tijd heeft ook zóóveel aardigs, dat een menigte details uit dien tijd onze nieuwe voorjaarsmode tot een aardige, flatteuze dracht maakt. Hoe alleraardigst staat de ouderwetsche combinatie van licht satijn, overtrokken met genopte of geornamenteerde tule. Een blouse van dit materiaal, gedragen met hoog boordje bij ombooggekamd haar, zal een beeld opleveren, volkomen passend in een ouderwetsche, ovale lijst en.... in de nieuwste modebladen.

Eigenlijk is de nieuwe voorjaarsmode een verfijning van het reeds bestaande modebeeld, dat langzamerhand volkomen 19de eeuwsch geworden was. Men let veel op het detail, misschien juist door stoffenschaarschte en puntenzorgen. Het detail beheersch vaak het beeld. Een verzorgde hand, geraffineerd geflatteerd door een wijde mouw of strooken kant, een voile van fijne geornamenteerde tule, vastgebonden over gezicht en hoed, een tailleur, waaruit niet het traditioneele overhemd, doch een batisten jabot, het zijn alle kleine niemendalletjes, die echter uiterst flatteus werken.

Ja, en dan zijn er de diepe hals-uitsnijdingen weer. Eindelijk! Hier kan men letterlijk en figuurlijk herademen. De hoog gesloten hals, die maar de eene mode na de andere overleefde, werd vervelend. Bovendien biedt de mode der lage halzen een schoone gelegenheid tot het dragen van sieraad-snufjes. Parels in alle soorten zijn zeer in trek. Gekleurd en naturel, enkele- en meermalen dubbele snoeren. En laten we de cameeën niet vermaden, die nog zoo vaak worden in oude bijouteriecocons liggen. Het klinkt gek, maar.... een camee aan een fluweeltje „doet" het weer.

Eigenlijk zijn vrouwen veel „plooibaarder" dan mannen. Want zouden de mannen zich thans nog durven vertoonen in een 19e eeuwschen „vadermoorder"? Wij denken (en hopen) van niet

GRADA PLUG.

OOK U SLAAGT BIJ
WONING-INRICHTING
JAN VAN STAVEREN
NOORDSINGEL 51 - TEL. 40949

KERKNIEUWS

Mgr. JANTZEN †

Het D.N.B. meldt uit Rome, 15 dezer: Van Vaticaansche zijde wordt medegedeeld, dat de 57-jarige apostolische vicarus in Tsjoengking, titulair bisschop van Tremitonte, mgr. Jantzen, in een gebouw, waarin hij na de verwoesting van de bisschoppelijke residentie door een bomaanval zijn intrek had genomen, vermoord is. De nadere bijzonderheden over deze misdaad konden tot dusverre nog niet verkregen worden. De moord op dezen bisschop heeft in Tsjoengking groot opzien gebaard, daar de misdaad midden in de hoofdstad is gebeurd. Onder tot dusverre nog niet opgehelderde omstandigheden is ook, naar verder wordt medegedeeld, enkele maanden geleden de apostolische vicarus Joen-Man-Foe vermoord.

EMERITAAT

Het provinciaal kerkbestuur van Noord-Holland heeft aan ds. A. Snethlage, predikant der Ned. Herv. Gem. te Spaarndam en Spaarnwoude, op diens verzoek, met ingang van 1 Juli eervol emeritaat verleend.

Ned. Herv. Kerk. Aangenomen naar Zuidbroek (Gr.) ds J. P. van Mullem te Akersloot (N.-H.); naar Deeuwarden (vac. A. Oskamp), ds. P. J. van Veen te Hoogkerk; naar Zaltbommel ds. J. B. Oskamp te Made (N.-Br.); bedankt voor Bleskensgraaf ds. W. L. Tukker te Hei- en Boeicop.

Christ. Gref. Kerk. Beroepen te Zwaagwesteinde ds. W. Ruiter te Dedemsvaart en Lutten; te Ede ds. M. v. d. Kluis te Maarsen; bedankt voor 's-Gravenhage-O. ds. N. Brandsma te Harderwijk.

Gref. Kerken. Aangenomen naar Leidschendam cand. B. Rietveld te Gouda.

Evang. Luth. Gemeenten. Aangenomen naar Purmerend ds. G. Fafié te Stadskanaal.

Voor de jeugd

Oû-Boet vertelt

Oû-Boet is de leider van onze jongensclub. Eigenlijk heet hij zo niet, doch we noemen hem zo.

Oû-Boet is Zuid-Afrikaans voor ouderen broer.

Het is reusachtig fijn om met Oû-Boet op stap te gaan. Vooral is het geweldig met hem een dag of tien te gaan kamperen, zoals verleden jaar.

Oû-Boet heeft al heel veel gekampeerd en hij vertelt vaak bij het kampvuur over zijn tochten in eigen land en in de vreemde.

Toen hij nog een jongen was, iets ouder dan de meesten onzer, ging hij, samen met zijn vriend Kees, er op uit. Op de fiets, die zwaar met kampbenodigdheden was bepakt, waarbij natuurlijk een kleine tent de eerste plaats innam, trokken ze de wijde wereld in.

Op een nacht hadden ze hun tentje neergezet op de grens van twee landen. Ze slepen toen met hun hoofd in Frankrijk en met hun benen in België.

De gehele namiddag hadden zij gefietst en ze kwamen te middernacht moe, doch tevreden over de afgelegde afstand, aan de grens. Verder konden ze toen niet gaan, want ze moesten aan het grenskantoor hun papieren laten afstempelen. Dat kantoor was gesloten en zou eerst met zonsopgang open gaan.

Dus besloten beide vrienden in het ben langs de weg hun verdiende rust te gaan nemen. Nog even geprobeerd of in het grenskantoor of de dichtstbijzijnde boerenwoning enig leven te bespeuren viel; maar niets dan de, slechts door eigen geluid verstoorde, nachtelijke stilte. Dan achter de huizen óm het bos in, om daar het tentje op te zetten.

Met de fietsen aan de hand baanden zich Oû-Boet en Kees een weg door het duistere woud. Het maanlicht drong moeizaam door het gebladerte en wierp een spookachtig schijnsel over het kampterrein der beide trekkers.

Behoedzaam stapten ze over de droge bosgrond, die met sprokkelhout lag bezaaid.

„Sssst.... Stil, wacht even.... ik hoor wat...."

„Wat dan?"

„Voetstappen; ik hoorde duidelijk takjes kraken".

.....???

„Ik hoor niks.... Jó, dat waren we zelf".

„Nou hoor ik ook niets meer, vooruit maar.... Houd jij mijn fiets even vast dan zal ik de tent uit de tassen halen."

„Kan je het zien?"

„Ja, dat gaat wel, maar we zullen toch eerst even het kaarslantaarntje neerzetten.... Zo, dat is beter".

„Sssst, nu hoor ik toch wat....?"

„Welnee, man, je bent niet lekker.. Pak aan; neen, we gebruiken geen tentstokken, laat die maar zitten. We kunnen de bovenlijn van de tent prachtig tussen deze twee bomen spannen, dan de zijkanten uitzetten met een paar pennen aan de grond en de tent staat of juister gezegd, hij hangt.

Zo heb je nog het voordeel dat je de ruimte binnen beter kunt gebruiken en niet tegen de tentstokken kunt stoten, waardoor de hele woning boven je ineenzakt".

„Kerel, je bent een kei, geweldig, maar.... luister.... nu weet ik zeker dat ik iets hoor.... stil even...."

Krrâk-krâk.....

„Hoor je?"

„Ja, er kraakt wel wat, maar dat zal wel in de bomen zijn, een vogel of zo iets. Schiet op, jó, we moeten naar bed."

In het nachtelijk bos ontkleedden zich twee jeugdige trekkers, schoten in hun pyjama's en doken onder het reisdeken om hun lichamen te spreiden na een avontuurlijke dag in een vreemd land. Nog even napraten over de beleefde avonturen en de stand van de kampkas bespreken.

Die kas, dat was een belangrijk ding. Niet omdat er zoveel geld in was, neen daarom niet, want er was maar heel weinig en dat weinige was al wat ze hadden. Daarom was die kampkas zo belangrijk!

Hun spaargeld moest hun heel veel verschaffen en daarom moest het goed worden beheerd. Hoe zuiniger ze ermee omsprongen, hoe meer ze van de wereld zouden kunnen zien.

Bij het kaarslicht had dus iedere avond in de kleine tent de kascontrôle plaats.

Ze konden tevreden zijn, want hoewel ze die dag pech gehad hadden, zagen ze wel, dat ze het er goed zouden afbrengen zonder nóg zuiniger te moeten worden.

Zo overlegden onze trekkers en de uilen op de takken der bomen hoorden het murmelende geluid der twee rekenaars, wier schouwen bewegen overhet tentzeil, dat door een flakkerende kaarsvlam werd verlicht.

Toen met deze taak de dag ten einde was, legden beide zwervers zich neer op een tijd, dat ze bij moeder thuis al lang zouden hebben geslapen.

Maar nog nauwelijks waren ze ingedommeld of Kees werd opgeschrikt door het krakende geluid in het donkere bos.

„Stil blijven liggen en goed opletten" dacht hij..... „ach wat.... heb ik daarvoor zo vele nachten buiten geslapen, dat ik me nu nog laat verontrusten door gewone nachtelijke bosgeluiden?.... Ja, maar we liggen hier op de grens en allicht kunnen smokkelaars op pad zijn om hun waar door het duistere woud over de grens te smokkelen..... Als ze dan soms werden achtervolgd door de grensbewakers en ze kwamen langs ons kampje, dan zouden we raar tussen twee vuren komen zitten.... of wanneer de smokkelaars ons hier vinden, hoe zouden we er dan voorstaan?.... Ze zullen ons als gevaarlijke potlenkijkers beschouwen en...."

Krrâk.... Krâk..... „Daar is het weer, daar gaat iemand beheodzaam van boom tot boom.... Geen twijfel mogelijk.... Let op, Kees.... Hou je klaar! .... Ik zie hem wel niet, maar ik hoor hem; die heeft wat kwaads in de zin, maar ik ben wakker.... Als'ie van de grenswacht was en zou willen zien of hier alles in orde is, dan zou hij regelrecht op onze tent toestappen. Zó angstvallig sluipen alleen mensen, die iets kwaads in de zin hebben".

Het is geen kinderwerk om over een droge bosgrond, vol dorre takjes, onhoorbaar nader te komen. Dat gaat zo behoedzaam, dat voor een korte afstand veel tijd nodig is. De spannende duurde voor Kees oneindig; met ingehouden adem en speurende ogen luurde hij uit zijn tent in de zwarte nacht in. Een gedachte schiet door zijn hoofd. „Waar is onze kampkas?.... O, ja, daar.. in de borstzak van mijn kiel.."

..Ademloze stilte.... maar dan.... uit het donker sluipt een gestalte op handen en voeten op de lage tentopening af.... komt nader en nader. Kees voelt hem nu langs zich heen naar binnen schuiven.

Red de kampkas.... Spring nou toe! Kees is toegesprongen, een ontzettende worsteling volgt.... Wie zal het winnen....?

Pats, die is raak; een voltreffer op het rechteroog van den smokkelaar. Kees schreeuwt: „Oû-Boet.. de kampkas!!!"

— — — — — — — — — —

Een stekende pijn tussen de ribben doet hem ontwaken Een messteek van den bozen smokkelaar?

Neen een flinke por van Oû-Boet, die woedend naast hem zit

„Zeg, idioot, wat moet dat, waarom schreeuw je zo, kan je geen ander uitzoeken om op zijn gezicht te slaan?"

„De kampkas.... waar zijn de smokkelaars?"

„Ach kaffer, je hebt gedroomd. ....Kom mee, dan zal ik je wel eens fris onderdompelen in de beek hierachter, dan word je wel wakker".

— — — — — — — — — —

Een paar uur later peddelden twee vrolijke trekkers het Franse land binnen

De één had een blauw oog, de ander een beetje pijn in de lendenen, maar de kampkas was veilig!

Th. B.

Consuma Maltabiet
SLECHTS DAN VERKRIJGT MEN EEN GOED MENU, ALS MEN GEBRUIK MAAKT VAN... Consuma Jus
DEPOT: L. HORDIJK TEL. 22022 R'DAM

Rabarber het eenige „fruit" op het oogenblik

Het voorlichtingsbureau van den voedingsraad schrijft:

Op de zorgvuldig verpakte en onbetaalbare aardbeien na is rabarber het eenige „fruit" dat men zich op het oogenblik kan verschaffen. Rabarber is gezond en heerlijk fris van smaak, maar helaas zeer schadelijk voor den suikerpot.

Allerlei middeltjes heeft men er al op gevonden om de rabarber minder zuur te maken, zonder gebruik van veel suiker. Sommigen zetten de rabarber met veel water op en gieten dit af voordat de stukjes tot moes geroerd zijn. Anderen voegen wat dubbelkoolzure soda toe om het zuur te binden. Uit voedingsoogpunt is dit laatste niet aan te raden.

Ook stelt men wel het toevoegen van suiker uit tot wanneer het moes koud geworden is. Men heeft dan ook iets minder noodig.

Door toevoeging van een klein beetje zuiver wit krijt aan de rabarber wordt het probleem van de suiker het beste opgelost. De kleur en de smaak van de rabarber gaan bij gebruik daarvan wel eenigszins achteruit. Het moes is echter met de helft van de hoeveelheid suiker, die men anders zou gebruiken, reeds voldoende gezet.

Rabarbermoes is niet alleen goed als nagerecht, het smaakt ook uitstekend op de boterham en is zeker zoo gezond als jam.

Koop eens rabarber wanneer u een goed slot voor den warmen maaltijd zoekt. Besmeer de boterham ermee wanneer gij met uw jamrantsoen niet uitkomt. Gebruik echter alleen de stelen en niet de bladeren, want deze kunnen schadelijk voor de gezondheid zijn.

Recepten voor 4 personen.

Rabarbermoes. 1 groote bos rabarber, 200 g suiker of 150 g. suiker en 1 afgest

AGENDA DER PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN ENZ.

(Voor de programma's der bioscopen te Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Arnhem, Dordrecht, Haarlem, Hilversum, Leiden en Schiedam raadplege men de agenda in ons blad van Vrijdagavond j.l.)

ROTTERDAM

17 Mei. **Arena.** 2.00 4.30 7.30. Gez. van Bijlevelt en van Aerschot. Onder één dak.

18 Mei. **Arena.** 2.15 7.30. Gez. van Bijlevelt en van Aerschot. Onder één dak.

Heden en volgende dagen: **Diergaarde Blijdorp.** Dag. geopend van 8.00 tot 8.00.

AMSTERDAM

17 Mei. **Stadsschouwburg.** 1.30 u. Boccaccio. — **Koloniaal Instituut.** 2 u. Ardjoeno. — **Centraal Theater.** 2.15 u. De klucht van den braven moordenaar. **Leidscheplein Theater.** 2.15 u. Van de hak op de tak. — **Royal.** 4.15 u. Elck wat wils. — **Stadsschouwburg.** 7.15 u Maria Stuart — **Concertgebouw.** 7.30 u. Beethoven 8e en 9e Symphonie o.l.v. W. Mengelberg.

Heden en volgende dagen: **Carré** 2.00 en 7.30. Dat mag je niet zeggen. — **Royal** 2.30 en 7.30. Var. Revue. Elck wat wils. — **Leidscheplein Theater.** 7.30. Van de hak op de tak. — **Centraal Theater.** 7.30 De klucht van den braven moordenaar.

's-GRAVENHAGE

17 Mei. **Stadsschouwburg.** Het Residentie-tooneel. 2.00. Gif. 7.30. De Dubbelganger. — **Diligentia.** 2.15. Voordrachtmiddag mr. Kamp. — **Geb. voor K. en W.** 7.30. Gastspiel Operette Triebel Frühlingsluft. — **Scala.** 2.15 7.15. Bouwmeester-revue. Sprookjesland.

18 Mei. **Geb. voor K. en W.** 7.30. Gastspiel Operette Triebel. Frühlingsluft. — **Scala.** 7.15. Bouwmeesterrevue. Sprookjesland.

RADIOPROGRAMMA

MAANDAG 18 MEI

HILVERSUM I, 415.5 M

6.45 Gramofoonmuziek, 6.50 Ochtendgymnastiek. 7.55 Gramofoonmuziek. 8.00 BNO: Nieuwsberichten. 8.15 Gramofoonmuziek. 9.15 Voor de huisvrouw. 9.20 Gramofoonmuziek. 10.00 Omroeporkest en soliste (opn.) 11.00 Voor de kleuters. 1.20 Sylvestre Trio. 12.00 Pianovoordracht en gramofoonmuziek. 12.40 Almanak. 12.45 BNO: Nieuws- en oeconomische berichten. 13.00 Actueel nieuws voor boer en tuinder. 13.15 Clarinet, piano en gramofoonmuziek, 13.45 Gramofoonmuziek. 14.00 Otto Hendriks en zijn orkest en gramofoonmuziek. 15.00 Voor de vrouw. 15.45 Viool en piano. 16.00 Bijbellezing. 16.20 Viool en piano. 16.45 Luisterspel voor de jeugd. 17.15 BNO: Nieuws- oeconomische en beursberichten. 17.30 De Melodisten en soliste, 18.00 Landmans Lust. 18.30 De Melodisten en soliste. 18.50 BNO: Nieuwsberichten. 19.00 BNO: Internationaal oeconomisch praatje. 19.10 Concertgebouworkest, solist en gramofoonmuziek. (Van 20.15 af alleen voor de Radio-centrales, die over een lijnverbinding met de Studio beschikken). 20.35 100-jarig bestaan van het Keulsche mannenkoor. 20.50 Gramofoonmuziek. 21.45 BNO: Nieuwsberichten. 22.00 BNO: Politiek praatje. 22.10 U raadt wat wij draaien. 23.10—24.00 Gramof.muziek.

HILVERSUM II, 301.5 M

6.45—8.15 Zie Hilversum I. 8.15 Gramofoonmuziek. 10.00 Morgenwijding. 10.15 Gramofoonmuziek. 10.40 Aan de bron. 10.50 Zang met pianobegeleiding. 11.20 Reportage. 11.30 Vioolalt-viool en cello. 12.00 Klaas van Beeck en zijn orkest. 12.45 BNO: Nieuws- en oeconomische berichten. 13.00 Amusementsorkest, solist en gramofoonmuziek. 14.00 Zang en piano. 14.30 Gramofoonmuziek. 15.00 Gerard van Krevelen en zijn orkest en solist. 15.45 Luisterflits. „De wereldburger". 16.00 Omroeporkest en Orkest Malando en solist. 17.15 BNO: Nieuws-, oeconomische- en beursberichten. 17.30 Op bezoek bij onzen nationalen vogel, den aalscholver. 18.00 Zang met pianobegeleiding. 18.30 Het Jodenvraagstuk. 18.45 Gramofoonmuziek. 19.00 Orgelconcert en zang. 19.15 Politiek weekpraatje. 19.30 BNO: Nieuwsberichten. 19.40 Spiegel van den dag. 19.50 BNO: Friesch praatje over actuele vragen. 20.00 Orgelconcert en zang. (Van 20.15 af alleen voor de Radio-centrales, die over een lijnverbinding met de Studio beschikken). 20.15 Orkest Malando en solist. 20.45 Muzikale actualiteiten van de week. 21.00 Theo Uden Masman en zijn dansorkest. 21.30 Gramofoonmuziek. 21.45 BNO: Nieuwsberichten. 22.00 Gramofoonmuziek. 22.05—22.10 Avondwijding.

Officieele Mededeelingen

DISTRIBUTIE VAN TABAK

De Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart maakt het volgende bekend inzake de distributie van tabaksproducten:

1e. De detaillisten zullen in afwijking van de reeds verstrekte mededeelingen in de gelegenheid worden gesteld **wekelijks** in plaats van eens in de vier weken de door hen ontvangen bonnen tegen toewijzingen in te wisselen. In verband hiermede dienen zij de door hen in de week van 17—24 Mei ontvangen bonnen tegen toewijzingen in te wisselen. In verband hiermede dienen zij de door hen in de week van 17—24 Mei ontvangen bonnen ten gevolge van de tabakskaart en van de sigarettenkaart op afzonderlijke opplakvellen. MD 18 te plakken. Per vel moeten honderd bonnen worden geplakt. Een eventueel restant moet in een veelvoud van 10 stuks op een afzonderlijk opplakvel worden geplakt. Het aantal overblijvende bonnen van de tabakskaart, dat ten hoogste negen stuks mag bedragen, kan nog in de week van 31 Mei—6 Juni worden ingeleverd. Indien een detaillist geen veelvoud van 10 bonnen van de sigarettenkaart ontvangt, mag hij het restant, dat ten hoogste negen stuks mag bedragen, in de week na afloop van den geldigheidsduur, tezamen met de bonnen van de tabakskaart inleveren. Behalve in dit geval mogen geen bonnen van de sigarettenkaart tezamen met bonnen van de tabakskaart worden ingeleverd. De detaillist moet deze opplakvellen tezamen met twee ontvangstbewijzen, namelijk één voor de bonnen van de tabakskaart en één voor de bonnen van de sigarettenkaart, bij den plaatselijken distributiedienst inleveren op den voor hem vastgestelden inleveringsdag. De detaillisten, wier inleveringsdag op Maandag, 2den Pinksterdag, valt, dienen de door den plaatselijken distributiedienst hiertoe ontvangen bonnen op dien dag in te leveren.

2e. Ten gevolge van de thans ingevoerde regeling, dat de bonnen wekelijks in plaats van, zooals vroeger werd medegedeeld, eens in de vier weken, tegen toewijzingen kunnen worden ingewisseld, wordt een veel snellere bevoorrading verkregen. In verband hiermede zal het tweede voorschot, dat in de week van 17—24 Mei aan detaillisten zou worden uitgereikt, niet worden verstrekt, daar de detaillisten dit tweede voorschot in het geheel niet noodig hebben. Ten behoeve van de detaillisten, die belangrijk minder T-bonnen hebben ontvangen, dan het aantal normale afnemers bedraagt, is een regeling getroffen, waardoor aan hun verzoek tegemoet wordt gekomen. De plaatselijke distributiekantoren zullen met deze omstandigheid bij het uitreiken van toewijzingen in de week van 24—30 Mei rekening houden, zoodat het geen zin heeft ter zake nog brieven te schrijven of klachten in te dienen.

In het algemeen zijn echter de aan detaillisten verstrekte voorschotten ruim voldoende, om aan de vraag van hun afnemers te kunnen voldoen.

3e. De detaillisten, die minder dan 20 T-bonnen hebben ontvangen en die dientengevolge niet als detaillist zijn ingeschreven, terwijl het aantal van hun geregelde afnemers hen wel voor inschrijving in aanmerking doet komen, zullen alsnog worden ingeschreven en een voorschot ontvangen. Indien zij in de week van 24—30 Mei ten minste 40 bonnen van de tabakskaart bij den distributiedienst kunnen inleveren.

4e. Tevens zijn maatregelen genomen, waardoor het voorschot van die detaillisten, die een te hoog voorschot hebben ontvangen, doordat zij meer T-bonnen inleverden, dan het aantal normale afnemers bedraagt, binnenkort op een normale basis zal worden teruggebracht.

5e. De grossiers dienen zich op Maandag 18 Mei tot den plaatselijken distributiedienst te wenden voor het ontvangen van een tweede voorschot. Dit voorschot zal het dubbele bedragen van hetgeen hun als voorschot bij de inwisseling van toewijzingen tegen verzameltoewijzingen in het tijdvak van 21 April tot 15 Mei is verstrekt. De grossiers moeten hiertoe alle in hun bezit zijnde ontvangstbewijzen MD 257, die zij in het tijdvak van 20 April tot en met 15 Mei 1942 van den distributiedienst hebben terugontvangen, overleggen.

6e. Grossiers kunnen de van hun afnemers ontvangen toewijzingen op de voor hen vastgestelden inleveringsdag tegen verzameltoewijzingen inwisselen.

ORGANISATIE VAN HET BEDRIJFSLEVEN.
Aanmeldingsplicht bij de Bedrijfsgroep Koopvaardij.

Bij beschikking van de Organisat e-commissie voor het Bedrijfsleven van 19 Februari 1942, Ned. Staatscourant van 25 Februari 1942, No. 39, is ingesteld de Bedrijfsgroep „Koopvaardij" met de vakgroepen „Zeescheepvaart" en „Kustvaart". Hierbij zijn verplicht zich aan te melden alle in Nederland gevestigde ondernemingen (natuurlijke en rechtspersonen), welke zich bezighouden met het zeescheepvaartbedrijf en het kustvaartbedrijf.

Aan de ondernemingen, welke bij de Bedrijfsgroep bekend zijn, worden aanmeldingsformulieren toegezonden.

Ondernemingen, welke geen formulieren mochten ontvangen hebben, gelieven zich eigener beweg ng tot het Secretariaat van de Bedrijfsgroep „Koopvaardij", Stationsweg 135 te 's-Gravenhage te wenden.

DISTRIBUTIE VAN VERSNAPERINGEN

De secretaris-generaal van het departement van Landbouw en Visscherij maakt in verband met de distributie van versnaperingen bekend, dat detaillisten de van consumenten ontvangen bonnen in de tweede week van iedere distributieperiode en in de week na afloop van de distributieperiode bij de plaatselijke distributiediensten dienen in te leveren ter verkrijging van toewijzingen voor chocoladewerk en toewijzingen voor suikerwerk. Zij dienen de bonnen voor suikerwerk en die voor suikerwerk in veelvouden van 10 stuks met een minimum van 20 stuks op afzonderlijke opplakvellen mit 18 geplakt met een afzonderlijk ontvangstbewijzen md 201, in te leveren. De bonnen waarop naar keuze chocoladewerk of suikerwerk verkrijgbaar is, dunnen naar keuze aan den detaillist tezamen met een van beide andere bonnen opgeplakt worden.

Restantbonnen kunnen tot een maximum van 9 stuks in de eerste week na de volgende distributieperiode worden ingeleverd, tezamen met de bonnen welke gedurende die periode geldig waren, overlegd.

Detaillisten, die in verhouding tot hun omzet een te gering voorschot hebben ontvangen, zullen een aanvullend voorschot ontvangen op basis van het aantal bonnen, dat zij in het tijdvak van 26 tot en met 29 Mei a.s. zullen inleveren.

Grossiers kunnen in het tijdvak van 26 tot en met 29 Mei a.s. een voorschot ontvangen, dat gelijk is aan dat, hetwelk zij ontvangen hebben in het tijdvak van 20 April tot en met 18 Mei, tegen overlegging van de gedurende laatstgenoemd tijdvak in de distributiediensten terugontvangen ontvangstbewijzen md. 257.

DISTRIBUTIE VAN KAARSEN

De Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart maakt bekend, dat detaillisten in den ontvangen bonnen „22" der petroleumkaart, ten „S" en „T", welke aangewezen zijn ter verkrijging van één rantsoen kaarsen per maand, op afzonderlijke opplakvellen bij de plaatselijke distributiediensten dienen in te leveren, ter verkrijging van toewijzingen voor kaarsen. De inlevering dient te geschieden in veelvouden van 10 stuks met een minimum van 40 stuks, met een ontvangstbewijs md 201. Indien een detaillist het minimum van 40 stuks niet kan bereiken, kan hij maximaal 39 bonnen bij zijn grossier inleveren.

Grossiers dienen de ontvangen toewijzingen voor kaarsen elken Maandag bij de plaatselijke distributiedienst in te leveren. De inlevering dient te geschieden in een enveloppe md 258 met een ontvangstbewijs md 257. De van detaillisten ontvangen consumentenbonnen kunnen zij iederen Vrijdag bij de distributiediensten inwisselen in veelvouden van 100 stuks en met een minimum van 100 stuks.

Officieele publicatie v. de bedrijfsorganisatie voor Vee en Vleesch.
LEVERING NUCHTERE KALVEREN

De Bedrijfsorganisatie voor Vee en Vleesch maakt bekend, dat met ingang van Vrijdag 15 Mei nuchtere kalveren niet meer geleverd kunnen worden aan de firma Zendijk te Olst, maar dat dit met ingang van bovenbedoelden datum kan geschieden aan Bakhuis Olba N.V. te Olst.

WATERPIJPKETEL
350 M²
TE KOOP
Fabrikaat WALTHER & CIE, 13 Atm. met overhitter 60 M². Bouwjaar 1917. Roosteroppervlak 8 M². Compleet met roetblazers, etc.
Aanvragen onder No. 21915 aan het Bureau dez. Courant

JOH. OSTER
Beëdigd Makelaar in Onroerende Goederen.
Administratie - Inkoop - Verkoop - Huur - Verhuur - Taxatie
Hypotheek beschikbaar — Vertrouwensopdrachten.
SCHIEKADE — TELEFOON 40800.

Grundbesitz und Hypotheken in Deutschland
Suche im Auftrag kapitalkräftiger Interessentengruppe in Deutschland gelegenen holländischen Grundbesitz wie Wohn- und Geschäftshäuser, Rentenhäuser und Fabriken, sowie Hypotheken gegen Kasse zu kaufen. Zahlung des Kaufpreises in Holland.
KARL MENN, Immobilien - Hypotheken
FRANKFURT/MAIN, Am Salzhaus 6.
Telefon-Sa.-Nr. 25151 und - Privat: 71759.
Interessenten werden gebeten sich zu wenden an unseren Vertreter in Holland: T. STERRENBERG, Amersfoort, Steven v. d. Hagenlaan 3, Telefon 4601.

Van Engelenburg & Berkel
DEURWAARDERS
Kantoor: Persijnstraat 13 — Telefoon 33092
Lokaal WILLEM BUYTEWECHSTRAAT 161 a (voorheen Eendrachtsstraat 5)
PUBLIEKE VEILING
op WOENSDAG 20 MEI a.s. 10 UUR v.m. precies van
FRAAIE MEUBILAIRE GOEDEREN
waarbij o.m. eenige fraaie slaap- en huiskamers, 4 slags gebeeldh. Jap. kamerscherm, salon- en andere naaimachines, Singer schoenmakersnaaimachine, KASREGISTER, stalen kantoorrek, 2 film-projectie-apparaten, EENIGE ZEER FRAAIE PERZISCHE TAPIJTEN, waarbij kostbaar Chineesch tapijt, collectie schilderijen (Evert Mol. P. Gottaar Jr., Apol, P. Crof), fraai porcelein, kristal, glas- en aardewerk, EENIGE SIERADEN.
Kijkdag Dinsdag 19 Mei van 10-4 uur
Het veilingslokaal is te bereiken met lijn 10 en 15. Voor inbreng van uitsluitend fraaie goederen bestaat dagelijks gelegenheid. (Verzekerd tegen brand en molest)
Voor particulieren gelegenheid tot het geven van commissies

Courantenreclame is niet te vervangen

WERKPAARDEN
Voor 2 zware paarden, ditto wagens VAST WERK GEVRAAGD. Telefoon 44790.

Bekendmaking
Hiermede maken wij U er op attent, dat de NEDERLANDSCHE APPARATENINDUSTRIE TEMPOFOON, gevestigd te TILBURG, door ons werd overgenomen en bij ons bedrijf zal worden toegevoegd. Wij hopen eind Mei geheel gereed te zijn.
Hoogachtend,
Fa. TERWYN & ZN.,
ROTTERDAM.
Insulindestraat 78/80. Tel. 49609.
Koffer- en Lederwarenfabriek.

BETREKKINGEN AANGEBODEN
GEVRAAGD in kl. gezin jong, beslist gezond
Tweede Meisje
v.d.e.n. of v.h.d.; flink en precies kunnende werken en v.g.g.v., liefst R.K. Aanmelden vanaf Zondag na 7 uur Westersingel 94.

BETREKKINGEN GEVRAAGD
Werkende Stand
Matrassenmaker vraagt werk, Croosw.kade 25 A. Tel. 46369.

VRAAG EN AANBOD
TE KOOP PRACHT
ZILVERVOS
v. pr. ƒ 250.—. Te zien (ook vandaag) Rotterd.dijk 240 b, onderste bel. SCHIEDAM.

VASTE GOEDEREN
TE KOOP
NIEUW CAFÉPAND
centraal verwarmd, modern comfort. Bruynzeel-keuken, boilers etc. HUURUITKOMST ƒ 3360.— PER JAAR.
KOOPSOM ƒ 55-000.- K.K.
(valt niet onder het vervreemdingsbesluit)
Te bevragen: Makelaarskantoor JOAN E. VAN KUYK, Coolhaven 260, Rotterdam. Tel. 34433.

PENSION
GEZOCHT, voor 14 dagen in aardige etage Heer, midd. leeft., uit groote stad. Prima voeding verlangd. Br. met bijz. onder no. 21927 bur. dezer Courant.

ABONNEERT U OP DE
VEILINGGIDS
voor Rotterdam en omgeving à ƒ 6.60 per jaar. Uitgave van de le Rott. Verg. van Makelaars in Onr. Goederen. Secr.: Jacobusstraat 49, Telef. 37508

Notarissen N. P. VAN PROOIJE & G. A. E. KUIJNTJES te Rotterdam, zullen op Woensdag 20 en 27 Mei 1942, n.m. 2 uur in de Veilingzaal Beursgebouw te Rotterdam, in het openbaar verkoopen:
Het PAND en ERF aan de
v. Brakelstraat nr. 28
kad. Rotterdam sectie A nr. 3405, groot 70 c.a.
Verhuurd: dubbel benedenh. ƒ 36.— per maand, vier bovenwoningen elk ƒ 4.— per week of samen ƒ 1264.— per jaar.
Aanv. terstond na def. afslag.
Bet. koopp. uiterlijk 1 Juli 1942 met 4½ % rente vanaf aanv.
Te bezichtigen op 18, 19 20 en 26 Mei a.s. van 10 tot 4 uur
Inlichtingen en toegangsbew. bij voorn. Notarissen, Nieuwe Binnenweg 156.

NOTARIS R. L. VERHEY te Rotterdam zal aldaar in de Nieuwe Koopmansbeurs, Coolsingel (Zaal 5) op Woensdagen 20 en 27 Mei 1942, telkens n.m. 2 uur, in het openbaar verkoopen:
ZES HUIZEN en ERVEN te Rotterdam aan de
Tweeboschstraat
84, 86, 88, 90, 92 en 94
met tuinen en loodsjes, Kad. gem. Charlois, sectie G nr. 1845, groot 639 c.A.
Grondl. ƒ 559.45.
Straatl. ƒ 216.—.
Verhuurd: elk pand: benedenhuis voor ƒ 5.— p.w. en 2 étages à ƒ 4.50 p.w. Totaal p. j. ƒ 4368.—.
De panden zullen eerst afzonderlijk en bij den eindafslag ook gecombineerd worden aangeboden.
Bezichtigen: 16, 18 en 19 Mei van 10—4 uur.
Aanvaarding na betaling der kooppenningen, hetgeen moet geschieden vóór of op 17 Juni 1942.
Inl. en toegangsbewijzen verstrekt gen. Notaris, Lischplein 10.

Definitieve Afslag
op Woensdag 20 Mei 1942, nam. 2 uur, in de Veilingzaal v. h. Beursgebouw, Coolsingel te Rotterdam, van de PANDEN en ERVEN aldaar, aan de
ORANJEBOOMSTRAAT 291, staande in trekgeld op ƒ 10,500. Tot. huuruitk. ƒ 837.20 p. j.
ORANJEBOOMSTRAAT 293, staande in trekgeld op ƒ 10,500. Tot. huuruitk. ƒ 926.80 p. j.
PERSOONSHAVEN 101, staande in trekgeld op ƒ 10,600.—. Tot. huuruitk. ƒ 894.— p. j.
SCHALKBURGERSTRAAT 10, staande in trekgeld op ƒ 7600.—. Tot. huuruitk. ƒ 754.— p. j.
SCHALKBURGERSTRAAT 12, staande in trekgeld op ƒ 8100.—. Tot. huuruitk. ƒ 754.— p. j.
CRONJESTRAAT 23, staande in trekgeld op ..... ƒ 7800.—. Tot. huuruitk. ƒ 754.— p. j.
HILLESTRAAT 19m, staande in trekgeld op ..... ƒ 6400.—. Tot. huuruitk. ƒ 559.— p. j.
HILLESTRAAT 21, staande in trekgeld op ..... ƒ 6800.—. Verh. ben. m. café van no 23 ƒ 7.50 p. w., ƒ 4.25 en ƒ 4.25 p w.
HILLESTRAAT 23 en KORTE HILLESTRAAT 3, staande in trekgeld op ..... ƒ 11.100.—. Verh. café met ben. van no. 21 ƒ 7.50 p. w., ƒ 4.25 ƒ 4.25, ƒ 4 en ƒ 3.75 p. w.
RUBROEKSTRAAT 130, staande in trekgeld op .... ƒ 9000.—. Tot. huuruitk. ƒ 858.— p. j.
LAANZICHTSTRAAT 10 a/b, staande in trekgeld op ƒ 7700.—. Tot. huuruitk. ƒ 858.— p. j.
LAANZICHTSTRAAT 12 a/b, staande in trekgeld op ƒ 7400.—. Tot. huuruitk. ƒ 858.— p. j.
SUMATRAWEG 29, staande in trekgeld op ..... ƒ 7200.—. Tot. huuruitk. ƒ 728.— p. j.
SUMATRAWEG 31, staande in trekgeld op ..... ƒ 6900.—. Tot. huuruitk. ƒ 728.— p. j.
SUMATRAWEG 33, staande in trekgeld op ..... ƒ 6900.—. Verh. ƒ 4.50, ƒ 3.— p. w. en onverhuurd.
Combinatie voorbehouden.
Notaris G. A. M. VAN DUSSELDORP, 's-Gravendijkwal 69, Rotterdam. Tel. 33415.

Notarissen Mr. HIOOLEN en VAN MASTRIGT te Rotterdam verkoopen bij voorlopigen en definitieven afslag op Woensdagen 3 en 10 Juni 1942 des n.m. 2 uur in de Groote Koopmansbeurs de PANDEN EN ERVEN te Rotterdam aan
De la Reijstraat
Nos. 62 en 64
hoek Martinus Steynstraat 41, tezamen groot 1 are 27 ca., Totale huuropbrengst per jaar ƒ 2015.— Aanvaarding en bet. kooppenningen 6 Juli 1942.
Bezichtiging 1, 2, 3 en 9 Juni van 10 tot 2 uur. Breeder omschreven bij biljetten en volgende advertentiën.

Wegens Sterfgeval
Notarissen F. L. HARTONG en Mr. P. DONKER te Rotterdam zullen op Woensdagen 20 Mei 1942 bij voorloopigen en 27 Mei 1942 bij eindafslag te 2 u. n.m. in het Beursgebouw a/d. Coolsingel aldaar, in het
openbaar verkoopen:
VIER PANDEN EN ERVEN, bestaande uit vijf benedenen bovenhuizen te Rotterdam, vm. Hillegersberg:
I. GRAAF LOD. VAN NASSAUSTRAAT nos. 2a en b, kad. H'berg A 5966, groot 2 A. 24 cA.
Verh.: ben. à ƒ 32.10; bov. ƒ 36.10 p.m. of totaal ƒ 818.40 p. jaar.
II. GRAAF LOD. VAN NASSAUSTRAAT nos. 4a en b, kad. H'berg A 3965, groot 2 A. 24 c.A.
Verh.: ben. à ƒ 34.10; bov. ƒ 22.10 en ƒ 14.10 p.m. of totaal ƒ 843.60 p. jaar.
III. GRAAF LOD. VAN NASSAUSTRAAT nos. 6a en b, kad. H'berg 3964, groot 2 A. 24 c.A.
Verh.: ben. ƒ 30.10; bov. ƒ 35.10 p.m., totaal ƒ 782.40 p. jaar.
IV. GRAAF LOD. VAN NASSAUSTRAAT nos. 8a en b, kad. H'berg 3963, groot 2 A. 24 c.A.
Verh.: ben. ƒ 34.10; bov. ƒ 33.10 p.m., totaal ƒ 806.40 p. jaar.
Per pand: Grondbel. ƒ 77.70, Straatbel. ƒ 26.25.
Te veilen in perceelen en combinatiën.
Aanv. en bet. koopp. op 1 Juli 1942.
Te bezichtigen: 18, 19, 20 en 26 Mei a.s. van 10—4 uur.
Inl. en toeg.bew. ten kantore van gen. Notarissen, Mathenesserlaan 217.

Definitieve Afslag
Op Woensdag 20 Mei 1942 des voormiddags 11 uur in het Café-Restaurant „de Gouden Leeuw" van den heer B. Claus, Bovenstraat 138 te IJsselmonde, zullen definitief worden afgeslagen:
ZES PANDEN EN ERVEN a/d.
Kerkedijk Nos. 9, 11, 13, 15, 17 en 19
te IJSSELMONDE, alsmede een perceel open grond te IJsselmonde.
Ingezet op resp. ƒ 1750.-, ƒ 1750.-, ƒ 1800.-, ƒ 2050.-, ƒ 1550.-, ƒ 1800.- en ƒ 350.-.
De perceelen zullen ook gecombineerd worden aangeboden.
Notaris P. BOS, Rotterdam.

Definitieve Afslag
op Woensdag 20 Mei 1942 des nam. 2 uur in de Veilingzaal van de Nieuwe Koopmansbeurs aan den Coolsingel te Rotterdam van:
1—2. De panden en erven te Rotterdam aan den
SCHIEDAMSCHEWEG
270 a b c —272 a b c.
Trekgeld resp. ƒ 19.100.— en ƒ 19.200.—.
3—4. De panden en erven te Rotterdam aan de
HUDSONSTRAAT
235 a b c d e —249 a b c d e.
Trekgeld resp. ƒ 26.000.— en ƒ 27.000.—.
5. Een pand en erf te Rotterdam aan de
CATHARINA BEERSMANSSTRAAT 7 a b.
Trekgeld ƒ 8200.—.
6—7. De panden en erven te Rotterdam aan de
KORFMAKERSTRAAT
119 a b en 121 a b.
Trekgeld resp. ƒ 11.300 en ƒ 13.000.—.
De perceelen worden eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd afgeslagen.
Mrs. RUST & ROGGENKAMP, Notarissen.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING
De Notarissen Mr. J. LEOPOLD en B. J. JUNGERIUS te Rotterdam, zullen op Woensdagen 20 en 27 Mei 1942, om 2 uur, in de Koopmansbeurs te Rotterdam (ingang Meentzijde) publiek verkoopen:
I. en II. Twee Panden, ieder bestaande uit benedenhuis met vrij bovenhuis, open grond en erf, aan de
PUNTSTRAAT
ns. 27 a b en 29 a b
te Rotterdam, kad. Delfshaven sectie H ns. 1237 en 1236, ieder pand groot 70 c.A.
Verhuurd p. pand beneden voor ƒ 3.— p.w., boven voor ƒ 6.— p.w., samen ƒ 572.— p. pand p. jaar.
Grondbel. p. pand ƒ 50.49.
Straatbel. p. pand ƒ 17.95.
Aanv. en bet. 29 Juni 1942.
Bez. 18-19-20 en 26 Mei van 10—3 uur.
Inl. en toegangsbew. ten kantore van genoemde nots. Calandstraat 62.

Wegens Sterfgeval
De notarissen Mr. HIOOLEN en VAN MASTRIGT te Rotterdam, zullen bij voorl. en def. afslag op Woensd. 20 en 27 Mei 1942, nam. 2 uur, in het Beursgeb. te R'dam, in het openbaar verkoopen:
2. Het pand en erf te Rotterdam. a/d.
Florastraat 23,
groot 39 c.A. Huuruitk. p. j. ƒ 499.20. Grond- en straatbel. ƒ 36.80, ƒ 11.25.
3. Het pand en erf te Rotterdam, a/d.
Snellemanstraat 32,
groot 93 c.A. Huuruitk. p. j. ƒ 598.—. Grond- en straatbel. ƒ 46.52, ƒ 13.50.
3. Het pand en erf te Hillegersberg, a/d.
Rechter Rottekade 38
groot 44 c.A. Huuruitk. p. j. ƒ 562.—. Grond- en straatbel. ƒ 50.44, ƒ 17.06.
Aanv. en bet. koopp. 22 Juni 1942.
Bez. 18, 19, 20 en 26 Mei 1942, van 10—2 uur.
Inl. en perm.bijs. bij voorn. notarissen
THANS GEVESTIGD
HEEMRAADSSINGEL No. 233, ROTTERDAM, TELEF. 30889.

VRIJWILLIGE VERKOOPING
(wegens sterfgeval)
De Notarissen DOLK, VAN CLARENBEEK en VERMAESS te Rotterdam, zullen op WOENSDAGEN, 20 en 27 MEI 1942, 's nam. 2 uur, in de Veilingzaal No. 5 van het Beursgebouw aan den Coolsingel te Rotterdam, ingang Meent, 16 verd., in het openbaar verkoopen:
HET HEERENHUIS - bevattende souterrain, best. uit keuken, bijkeuken en bergplaats; belétage, best. uit garderobe, 2 kamers ensuite en opkamer; 1e verd. best. uit voorkamer en voorzijkamer, badkamer en 2 achterkamers; 2e verd. best. uit 3 kleine voorkamers, badkamer en 2 achterkamers — met Erf en tuin te Rotterdam aan de
Mathenesserlaan No. 239,
groot 4.14 Aren.
In eigen gebruik geweest.
Aanvaarding en betaling kooppenningen 1 Juli 1942.
Bezichtiging 18, 19, 20 en 26 Mei 1942 van 10 tot 3 uur. Toegangsbewijzen en nadere inlichtingen ten kantore van gen. Notarissen, 's-Gravendijkwal no. 37. Telef. 31693.

EINDAFSLAG
op Woensdag 20 Mei 1942, n.m. 2 uur in het Beursgebouw, veilingzaal 5, ingang Meent, van het pand met grooten tuin en erve te Rotterdam aan de
Rochussenstr. No. 317 a. b,
Ingezet op ƒ 26.800.—.
HUSSEM & VAN SILLEVOLDT Notarissen,
Westersingel 8. Tel. 36856.

RECTIFICATIE
Notaris G. A. M. VAN DUSSELDORP te Rotterdam, zal op Woensdagen 10 Juni 1942 bij voorloopigen en 17 Juni 1942 bij definitieven afslag, telkens 's nam. 2 uur in de Nieuwe Koopmansbeurs aan den Coolsingel te Rotterdam
IN HET OPENBAAR VERKOOPEN:
Het café met woning en kelder, pakhuis, 8 bovenwoningen, 4 zolders en erf te Rotterdam aan de
BRIELSCHELAAN nos. 2 en 4 en
MIJNSHEERENLAAN nos. 1 en 3.
Huuruitk. ƒ 17.60, ƒ 2.30 p.w., ƒ 20.90, ƒ 20.25, ƒ 18.30, p.m., ƒ 4.25 p.w., ƒ 20.90, ƒ 20.25, ƒ 18.30 en ƒ 17.85 p.m. of ƒ 3,366.80 p.j.
Aanvaarding daags na de toewijzing. Bet. koopp. 1 Aug. 1942 met bijbetaling van 4½ % rente van den dag van aanvaarding af.
Bez. op 8, 9 en 10 en 16 Juni 1942 van 10—4 uur op verzoek van toegangsbiljet van voorn. Notaris, 's-Gravendijkwal 69, tel. 33415.

H-2537

DR SEYSS-INQUART NR 109

109

Filed July 3, 1946
Kingsbury
Secy

WARNUNG.

NIEUW ROTTERDAMSCHE COURANT

17. MAI 1942

Seyss. Inquart Exh. 109

H2537 - 0009